

HYVÄN SUOMALAISEN RUOAN LÄHTEILLÄ

ATRiA TUOTTAJAT

1/2019

”Kaikki siat taas järjestyksessä”

VIKKO ISO-TUISKUN TILALLA 29

4

Ruud Huirne kertoo, miten tilojen rahoitus toimii Hollannissa.

13

Liha-akatemia kokosi yhteen atrialaiset liha-alan ammattilaiset.

17

Nokkela laiskuus on polttoainetta tuottavuuden kehittämiseksi.

Investoi asiantuntijuuteen

Otsikko on ajankohtainen monella tapaa. Kun hyppäsin vuoden alusta ”liikkuvaan junaan”, sain vastuulleni Atria Tuottajien ja A-Rehun toimitusjohtajan tehtävät sekä tiimikseni Suomen parhaat alkutuotannon asiantuntijat. Odotan innolla, että pääsemme kunnolla vauhtiin. Myös osuuskuntien toimitusjohtajan tehtävät jäivät vielä toistaiseksi hoidettavakseni – mikä on hyvä, ettei kaikkea tarvitse opetella ihan alusta.

UUSIA INVESTOINTEJA suunnitellaan monella tilalla. Monesti pohditaan, milloin on hyvä aika investoida. Investoinnit tuntuvat paperilla usein painavilta, mutta jälkikäteen kiitellään, että onneksi tuli tehtyä. Tämä on itse asiassa kustannusten peruskehitys: aina on hyvä hetki investoida, jos tilan rakenne sitä vaatii.

MAAILMAN MUUTTUESSA investoinnit ovat kasvaneet niin suuriksi, että ennen kuin taloudellisia panoksia laitetaan suunnitelmiin kiinni, on syytä käydä keskustelu rahoittajan kanssa investoinnin koosta. Tänä päivänä ilman strategiaa ja hyviä laskelmia on yhä hankalampaa jatkaa suunnittelusta eteenpäin. Ei kannata laittaa aikaa, tupakkaa ja rahaa kiinni ilman selkeitä tavoitteita ja perusteita.

MYÖS LIHANTUOTANNOSSA rakennekehitys jatkuu, mikä antaa tilaa investoinneille. Neuvottelut meidän kanssamme on syytä käydä heti alkuvaiheessa, jotta näemme investoinnin suunnitelmat ja toteutuksen samalla tavalla tuotantosopimusten kannalta. Kilpailun kiristyessä on tärkeää, että suunnitelmat on tehty yhdessä. Kaikissa eläinlajeissamme kapasiteetin kokonaissuunnittelu takaa molemmille osapuolille selkeämmät sävelet, kun tuotanto on käynnissä.

RAHOITUSNÄKYMÄT NÄYTTÄVÄT yhä siltä, että lainojen korkotasot säilynevät varsin maltillisina. Rahoituksen hinta ei muodosta pullonkaulaa vaan haaste on sen saatavuus. Maatalous on merkittävä toimiala ja sen rahoittaminen kiinnostaa jatkossakin. Toki vakuusvaatimukset ovat kaiken aikaa kiristyneet.

HALUAMME KASVATTAA lihanhankintamme ennen kaikkea niin, että omilla tuottajillamme on mahdollisuus investoida. Kestävän lihan tuotannon tulevaisuus rakennetaan yhdessä tilallisten kanssa – investoimalla asiantuntijuuteen.

Reijo Flink
toimitusjohtaja

Tutustu
uudistuneeseen
lehteen!

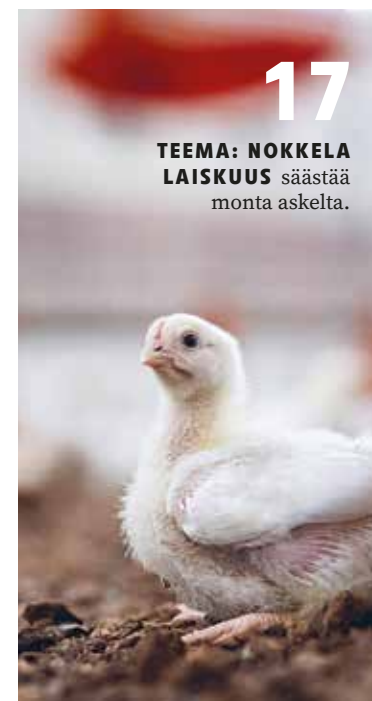
29

Viikko tilalla -juttusarjassa seurataan neljän tilan arkea eri vuodenaikoina.

4

“Tulevaisuuden tuottaja on vihreä.”

- Rabobank Netherlandin maatalousliiketoiminnan johtaja Ruud Huirne

17

TEEMA: NOKKELA LAISKUUS säästää monta askelta.

13

MITÄ UUTTA opittiin liha-akatemiassa?

10

INVESTOINTIHALUKKUUS on kasvanut kaikilla tuotantosuosnilla

ATRIA TUOTTAJAT 1/2019

- 2 PÄÄKIRJOITUS**
Investoi asiantuntijuuteen.
- 8 KYSYMYSPARI**
Kysymme investoivien tilojen rahoituksesta Nordealta ja OP:lta.
- 11 A-REHU INVESTOI**
Suomalaisten rehujen valmistuskapasiteetti kasvaa Koskenkorvalla ja Varkaudessa.
- 12 LIHA & YMPÄRISTÖ**
SBYM-hanke tutkii suomalaisen sian- ja broilerinlihan hiilijalanjälkeä.
- 16 REISSUSSA**
Atria Nauta -asiantuntijat toivat terveisiä yrittäjämatkalta Saksasta ja Hollannista.
- 22 KYSYMYKSET & VASTAUS**
Tuottajan työpöydän ABC.
- 23 PUNTARISSA TYÖAIKA**
Kolmiosaisen juttusarjan viimeisessä osassa puhutaan tilan kehittamisestä.
- 24 PAREMPAA REHUA PORSAILLE**
A-Rehun ensimmäiset ruokintakokeet Honkarannan koetilalla valmistuivat.
- 26 RUOKINTATEKNIIKAN HAASTEET**
Possujen ruokinnan hienosäätöön tarvitaan useita komponentteja.
- 28 LEMPIRESEPTINI**
Christer Rönqvist valmistaa possun ulkofileen uunissa juuresten kera.
- 32 MAITOBISNEKSESSÄ TOSISSAAN**
Maitoyrittäjät ry on innostuneiden ja toimintaansa kehittävien maitotilallisten yhdistys.
- 34 MAITOAKATEMIA LAAJENI**
Tuottajain Maidon alueelle perustettiin oma akatemia.
- 35 GENOMIARVOSTELU LIHARODUILLE**
Genomihanke auttaa löytämään parhaat suvunjatkajat.
- 36 POIKAKOTI VALMISTUI**
Atria Tuottajien siitossonnikasvatus jatkuu Kurikassa.
- 38 TUOREET**
Uutta ja ajankohtaista.
- 39 HENKILÖKUVASSA**
A-Rehun tuotantopäällikkö Martti Koivisto.

Pankki vieraana tilallasi

Kysyimme Rabobank Nederlandin maatalousliiketoiminnan johtaja Ruud Huirnelta maatalouden lainoista, riskeistä ja tulevaisuudesta Alankomaissa.

Miten tilojen rahoitus toimii Alankomaissa?

Kun maatalousyrittäjä haluaa tehdä sijoituksen tai olemassa oleva laina päättyy, hän käy pankissa esittelemässä sijoitus suunnitelman, jossa sijoitus kuvataan ja perustellaan tarkasti. Lisäksi haluamme nähdä sijoitusta koskevan rahoitusanalyysin, jossa näkyvät kassavirta tai likviditeetti, vakava-raisuusvaikutukset sekä riskit todennäköisimmässä ja pahimmassa mahdollisessa tilanteessa. Jos sijoitukseen vaaditaan iso rahasumma, maatalousyrittäjän tukena on usein hänen kirjanpitäjänsä.

Pankkimme arvioi ja tarkistaa tiedot sekä keskustelelee asiasta maatalousyrittäjän kanssa. Muodollinen päätös toimitetaan niin kutsutulle lainatoimikunnalle, joka tekee lopullisen päätöksen. Menettelyn laajuus vaihtelee sijoitettavan summan sekä maatalo-

usyrittäjän toiminnan laajuuden ja vakauden mukaan. Tarkistamme myös, onko yrittäjälle myönnetty vaadittavat luvat ja tuotanto-olkeudet sekä sen, onko laina tarpeeksi suuri niiden ostamista tai vuokraamista varten.

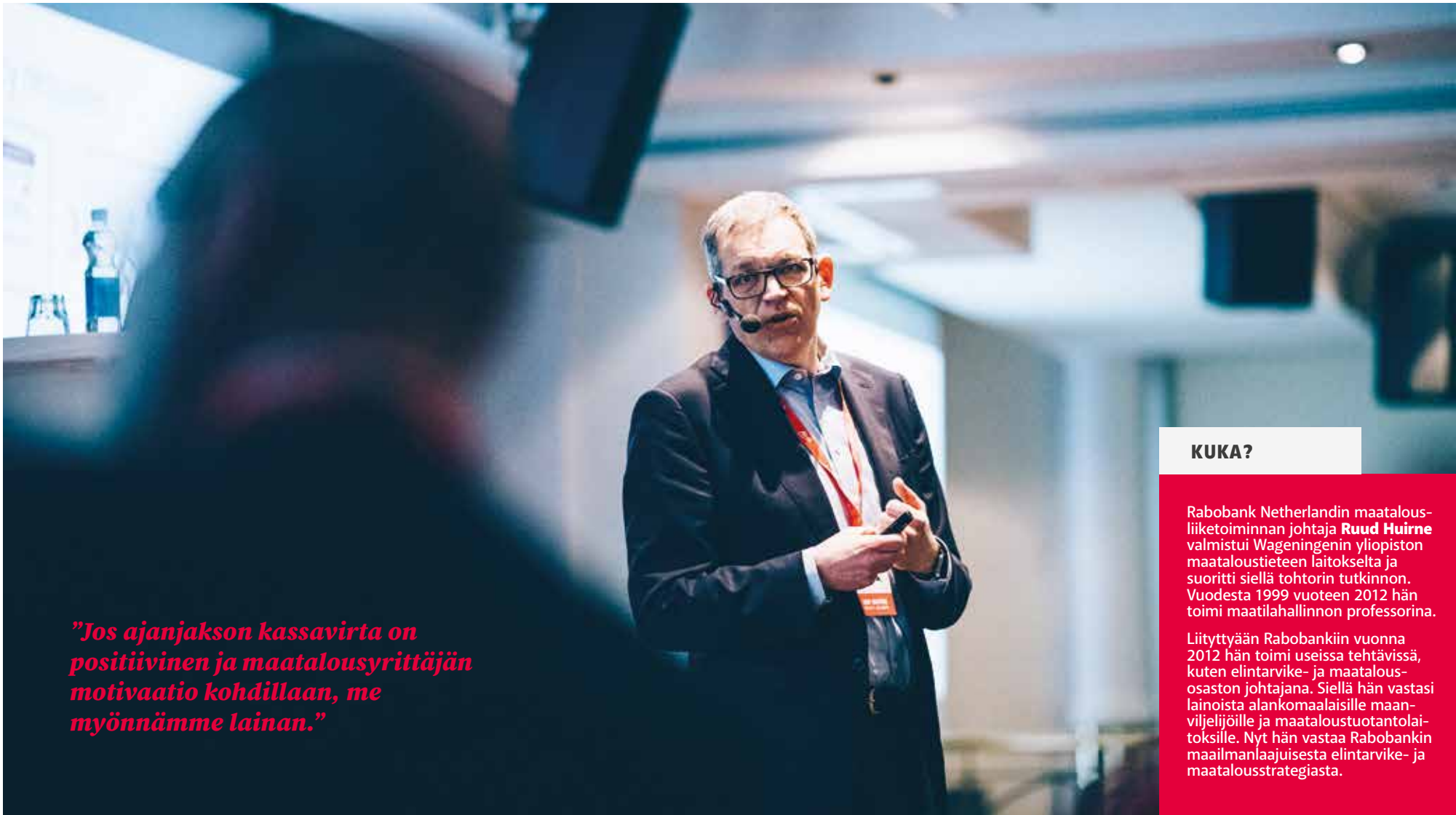
Kuka tiloja rahoittaa?

Tavallisesti pankki. Meidän pankkimme markkinaosuus on noin 85 prosenttia. On harvinaista, että maatalousyrittäjä lainaa rahaa muualta kuin pankista. Paitsi perhe-iloilla luonnollisesti lainataan myös perheenjäseniltä.

Mikä on normaali laina-aika?

Laina-aika vaihtelee varallisuuden lajista riippuen. Työpääomalle se on tavallisesti yksi vuosi, maa-alueille 20–30 vuotta, kalustolle seitsemän vuotta ja rakennuksille 15–20 vuotta.

”Jos ajanjakson kassavirta on positiivinen ja maatalousyrittäjän motivaatio kohdillaan, me myönnämme lainan.”

HUIRNE OSALLISTUI Atrian Liha-akatemiaan Oulussa 7.–8. helmikuuta 2019.

Mitä maatalouslainojen vakuutena käytetään?

Kassavirta-analyysi on tärkein, toisena tulee maatalousyrittäjän todistettu kyvykyys johtajana tai ammatinharjoittajana ja kolmantena vakuus. Vakuus on yleensä maan arvo. Käytämme melko varovaisia lukuja maan arvon määrittelyssä. Arvo on korkeintaan 70 prosenttia myyntihinnasta kyseisellä alueella, kun vertailukohteena ovat maa-alueet, joilla on sama maaperätyyppi.

Millä tasolla korot liikkuvat?

Korot ovat melko matalat ja vakaat.

Minkälainen rooli valtiolla on lainatoiminnassa?

Ei minkäänlaista roolia. Paitsi poikkeustapauksissa, kuten nuorten maatalousyrittäjien ja kestävien sijoitusten kanssa (valtion tietynmittainen takuuhjelma, yhdenmukainen EU:n järjestelmien kanssa).

Miten tilan kelpoisuus arvioidaan?

Jos ajanjakson kassavirta on positiivinen ja maatalousyrittäjän motivaatio kohdillaan, me myönnämme lainan.

Isojen maatalousyrittäjien, joiden lainasummat ovat yli kaksi miljoonaa euroa, luona tehdään vuotuinen tarkastus: käynti tilalla ja kaikkien tietojen päivitys. Pienten maatalousyrittäjien luona käymme 3–4 vuoden välein ja silloin, kun yrittäjä haluaa tehdä lisäinvestointeja.

Kutsumme yrittäjät noin kerran vuodessa pankkitapaamiseen. Lisäksi lähes kaikki maatalousyrittäjät käyttävät Rabobank-sovellustamme, jolla he voivat soittaa taikka lähettää verkkoviestejä tai sähköpostia tilinhoitajalle. Toimitamme maatalousyrittäjille myös tietoa sopivista aiheista, kuten tärkeistä uutisista ja tutkimuksista. Maatalousyrittäjä tunnistautuu sovelluksessa (PIN-koodi, sormenjälki, kasvojentunnistus), joten tiedämme tarkalleen, kuka hän on ja mitä tietoja hän haluaa.

Mitä rahoittaja toivoo yrittäjälle ennen sijoitusta ja sen jälkeen?

Toivomme yrittäjälle menestystä ja sijoitukselle kannattavuutta.

Onko lihataloilla osuutta maatalainaloista? Mitä pankki odottaa lihataloilta?

Teurastamot eivät vielä toistaiseksi osallistu tilojen lainaustoimintaan. Työtämme parastaikaa ”toimitusketjurahoitusta”, mutta se ei ole vielä käytössä.

Teurastamot ovat yleensä melko suuria ja pääomavaltaisia, joten ne toimivat pankkiyhteenliittymien kanssa. Rahoitamme myös teurastamoja sekä Alankomaissa että kansainvälisesti.

Mitkä ovat maatalousrahoituksen tämänhetkiset riskit?

Kolme suurinta riskiä ovat:

1. Geopolitiikka, joka vaikuttaa kansainväliseen kauppaan (rehun osto/tuonti, lihan myynti/vienti).
2. Eläin- ja kasvisairaudet, kuten afrikan

KUKA?

Rabobank Nederlandin maatalousliiketoiminnan johtaja **Ruud Huirne** valmistui Wageningenin yliopiston maataloustieteen laitokselta ja suoritti siellä tohtorin tutkinnon. Vuodesta 1999 vuoteen 2012 hän toimi maatilahallinnon professorina.

Liittyttyään Rabobankiin vuonna 2012 hän toimi useissa tehtävissä, kuten elintarvike- ja maatalousosaston johtajana. Siellä hän vastasi lainoista alankomaalaisille maanviljelijöille ja maataloustuotantolaitoksille. Nyt hän vastaa Rabobankin maailmanlaajuisesta elintarvike- ja maatalousstrategiasta.

kalainen sikarutto.

3. Alan yhteiskunnallinen hyväksyntä maassamme ja tuotantolupa: lantatuotanto, rehuosakomponenttien tuonti trooppisilta alueilta, maiseman laatu, pöly- ja hajuongelmat, eläinten hyvinvointi, teurastamo-olosuhteisiin liittyvät ongelmat (piilokamerat), päästöjen hiilidioksidiekvivalentti ja niin edelleen.

Kuvaile tulevaisuuden lihantuottajaa

Tulevaisuuden lihantuottaja tuottaa vihreästi (energianeutraali, kiertotalous) terveellistä tuotetta (terveet eläimet, terveellinen liha – ei jäämiä) ja on itsekin hyvinvoiva (hyvät olosuhteet sekä yrittäjällä että eläimillä).

Millainen on sika-alan tulevaisuus?

Jos ala ja maatalousyrittäjät (ainakin Alankomaissa) onnistuvat yllä kuvatun muutoksen toteuttamisessa, tulevaisuus on valoisa. ■

Mitä voimme oppia toisiltamme?

Atrian Liha-akatemiaan rahoitusseminaarissa Oulussa tutkailtiin rahoituksen haasteita kuuden asiantuntijan voimin.

Atrian Liha-akatemiaan rahoitusseminaarin alustajina toimivat liiketoimintajohtaja **Ruud Huirne** Rabobank Nederlandista, toimitusjohtaja **Per Lindblad** Landshypoteekbankista Ruotsista ja agriyksikön johtaja **Timo Kalliomäki** Nordeasta. Paneelikeskusteluun osallistuivat lisäksi broilerituottaja **Juha Kiviniemi** Kurikasta, naudanlihatuottaja **Ahti Ritola** Kurikasta sekä asiakkuusjohtaja **Jouni Kleimola** Etelä-Pohjanmaan Osuuspankista.

Huirne totesi, että heillä Rabobankissa pidetään tärkeinä yrittäjäominaisuuksia ja yrittäjän toimintaympäristöä. Yrittäjän olisi syytä seurata aikaansa ja olla selvillä markkinoista. Yrittäjän tulisi olla myös innovatiivinen ja tarttua toimeen sekä hänellä pitäisi olla hyvä riskinsietokyky. Positiivinen ja ratkaisukeskeinen suhtautuminen alaan on perusedellytys. Rabobank arvioi yritykset perusteellisesti taloudellisten lukujen, yrittäjäominaisuuksien ja tulevaisuusnäkökymien perustella. Arviointiin ja riskiin perustuvalle nelikenttäanalyysillä pankki valitsee rahoitusstrategian kullekin yrittäjälle.

RAHOITUS MAAN ARVON MUKAAN

Lindblad kertoi, että heillä rahoitus perustuu maan arvoon. Paikalliset arviointilautakunnat arvioivat rahoituskelpoisuutta. Heidän pankissaan tuotto palautuu ruotsalaiselle maaseudulle, koska vain maata omistavat henkilöt voivat olla pankin omistajia. Rahoituksen haasteena Ruotsissa on omistuksen rapautuminen, esimerkiksi metsiä voidaan suojella ilman korvausta. Toisaalta kuluneen vuoden kuivuuskriisi kasvatti ruotsalaisten halukkuutta maksaa ruotsalaisista elintarvikkeista. Pellon hinta Ruotsissa ja Hollannissa vaihtelee ja on noin kymmenkertainen Suomen hintoihin verrattuna. Maanostolainojen lyhennysajat ovat molemmissa maissa pitkiä, 50–60 vuotta.

Kalliomäki kiinnitti huomiota sääntelyn kasvuun rahoitusallalla.

Hän painotti investoinneissa pankin varhaista mukaanottoa. Nordeassa kaikki maatilojen rahoitus lasketaan yritysrahoituksen piiiriin. Vastaavasti Rabobankissa vain yli kahden miljoonan euron velkamäärän omaavia tiloja hoidetaan yritysrahoituksella. Henkilöasiakkaana rahoitus olisi helpompaa. Nordea ei rahoita vakuuksia vaan velanhoitokykyä ja ottaa huomioon myös toimintaympäristön näkökulmat ja tuotantosopimukset sekä yrittäjäominaisuudet.

MISSÄ RAHAT POIKIVAT?

Eläintaudit ja markkinat nousivat esille suurimpina rahoituksellisinä riskeinä. Rabobank toimii myös kolmansissa maissa, joten he osaavat nimetä riskiksi myös yhteiskunnallisen epävakauden. Myös poliittista sääntelyä ja ylipäänsä poliittisia päätöksiä pidettiin rahoitusriskinä. Paneeliin osallistuneista tuottajista Ritola piti riskinä, että osataanko rahat aina laittaa sinne, missä ne poikivat parhaiten. Kiviniemi puolestaan lisäsi luetteloon yrittäjän oman jaksamisen.

Toiseksi isoksi aiheeksi paneelikeskustelussa nousivat maan hinta ja maanhankinnan rahoittaminen. Hollannissa ja Ruotsissa sekä laina-ajat että hinnat ovat selvästi Suomea korkeammat. Kleimolan mukaan näiden tulee olla oikeassa suhteessa toisiinsa. Korkotaso tuo riskiä ja lisäkustannusta pitkillä laina-ajoilla. Korkeat tukitasot pääomittuvat maan hintaan useimpien panelistien mielestä. Panelistit halusivat nähdä, että pellon hinta olisi jollain tavalla sidottu sen tuotokkyyn.

Leena Lampinen
rahoituspäällikkö

KUKA?

Timo Kalliomäki
Suomen maatalousjohtaja,
Nordea

MITÄ ASiantuntijuus
ON SINULLE?

Asiantuntijuus on toimialan onnistumisten ja hyvien toimintatapojen jakamista.

Vahva johtaminen mahdollistaa rahoituksen

Mitkä ovat mielestäsi rahoituskelpoisen tilan tunnusmerkit?

1. Tila kehittää tuotantoaan jatkuvasti.
2. Tila tekee vahvaa yhteistyötä laajan verkostonsa kanssa.
3. Tilan työt suunnitellaan etukäteen päivä-, viikko- ja kuukausitasolla.
4. Tilan talouden suunnittelu ja seuranta ovat kunnossa.
5. Vahva johtaminen – se mahdollistaa neljä aikaisemmin mainittua seikkaa ja on kaiken a ja o.

Mitä rahoittaja toivoo yrittäjältä investoinnin aikana ja sen jälkeen?

Investoinnin aikana toivomme avoimuutta ja riittävästi informaatiota siitä, onko investointi toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Investoinnin jälkeen tuotannon kehityksen ja talouden seurannan merkitys korostuu. Mitä et voi mitata, sitä et voi kehittää.

Mitä pankki odottaa lihatalolta, kun tila investoi?

Lihatalojen tulee omalta osaltaan huolehtia, että tuotanto saadaan nopeasti kuntoon ja kapasiteetti tulee sataprosenttisesti käyttöön. Lihatalon mahdollisuus osallistua investoinnin rahoituspakettiin helpottaa pankin rahoituspäätöstä.

Millaiset ovat maatalousrahoittamisen riskit asteikolla 1–10 ja miksi?

Riski on 7,5. Pello ja metsä ovat kuranttia vakuutusta, mutta mikäli vakuudesta suurin osa kohdistuu tuotantorakennukseen, riskit kasvavat. Maatalousrahoittamiseen liittyy useita viljelijästä riippumattomia riskejä, kuten sääriski, tautiriski ja poliittiset riskit. Myös maataloustuotteiden hinnan vaihtelut on otettava huomioon.

Kuvaile kolmella sanalla tulevaisuuden lihantuottaja.

Työnsä osaava yritysjohtaja.

Timo Kalliomäki ja Olli Tarkkanen tuntevat suomalaisten maatilojen rahoitushaasteet ja -mahdollisuudet aitiopaikalta. Kysyimme heiltä investoivien tilojen rahoituksesta.

Mitkä ovat mielestäsi rahoituskelpoisen tilan tunnusmerkit?

1. Selkeä strategia tilan kehittämistä sukupolven aikana.
2. Tuotantotulokset kestävät tuotantosuunnan sisäisen vertailun.
3. Kustannustehokkuus on kaiken tekemisen perusta: kulut määrittävät tulotason.
4. Taseasema: lainat kohdistuvat tuottaviin investointeihin, poistamattoman hankintamenon ja lainojen järkevä suhde.
5. Yhteistyöhalu rahoittajan kanssa.

Mitä rahoittaja toivoo yrittäjältä investoinnin aikana ja sen jälkeen?

Investointihankkeen tarkkaa budjetointia ja siinä pysymistä sekä sen jälkeen nopeaa tuotannon laajentamista täyteen kapasiteettiin. Investoinnin jälkeen on tärkeää seurata talouden kehittymistä: pysytäänkö ennakkoon lasketulla uralla?

Mitä pankki odottaa lihatalolta, kun tila investoi?

Pankki odottaa, että lihatalo sitoutuu tuottajaan yhtä pitkäjänteisesti kuin pankkikin. Tuotantoso-
pimus takaa tuottajan lainanhoitokyvyn.

Millaiset ovat maatalousrahoittamisen riskit asteikolla 1–10 ja miksi?

Karkea arvio: 5. Jokainen tila ja tuottaja on erilainen. Isossa kuvassa maatalouden pankeille aiheuttamat luottotappiot ovat vuosienkin tarkasteluvälillä hyvin pieniä. Tilakoon kasvaessa myös riskit kasvavat. Suurin riskilaji on henkilöriski: osaaminen, terveys ja ennen kaikkea jaksaminen ovat avainasemassa.

Kuvaile kolmella sanalla tulevaisuuden lihantuottaja.

Innostunut, vastuullinen ammattilainen.

KUKA?

Olli Tarkkanen
toimitusjohtaja,
OP Etelä-Pohjanmaa

MITÄ ASiantuntijuus
ON SINULLE?

Asiantuntijuus on ajan-
kohtaista tietoa, alan
kokemusta ja laajoja
verkostoja.

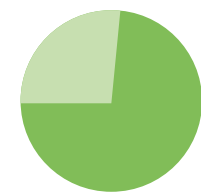
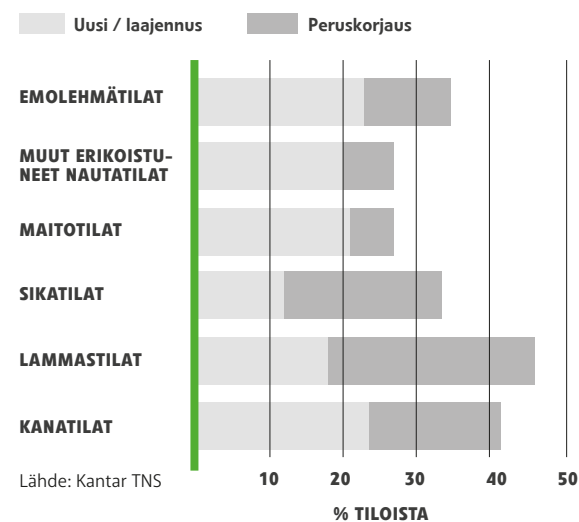
Investoinnit

mitä missä milloin

Investointihalukkuus on kasvanut kaikissa tuotantosuosunnissa.

Tuotantorakennusten investointisuunnitelmat seuraavalle viidelle vuodelle

KEVÄT 2018

2 800
≈ 30% KAIKISTA TILOISTA

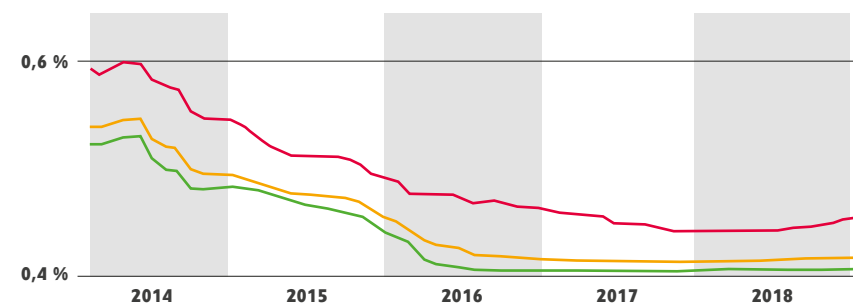
MAITO- JA NAUTATILAA suunnittelee investointeja.
SIKATILOISTA joka kolmas suunnittelee investointeja.
KANATILOISTA yli 2/5 suunnittelee investointeja.

UUS- JA LAAJENNUS-HANKKEITA
on lähes kolmannes enemmän kuin kaksi vuotta sitten.

Euriborkorot kuukausittain

Keskiarvo, todelliset päivät / 360

— 1 kk — 3 kk — 12 kk

Esimerkki kiinteistä koroista

LAINA-AIKA 15 vuotta, tasalyhennys
LAINAN KÄYTTÖTARKOITUS maatalous
SUOJAUSTASOT 16.1.2019 hinnoilla

5 vuotta kiinteä	0,55 % + marg.
7 vuotta kiinteä	0,77 % + marg.
10 vuotta kiinteä	1,02 % + marg.
15 vuotta kiinteä	1,17 % + marg.

A-Rehu vahvistaa tehtaitaan

A-Rehu lisää suomalaisten rehujen valmistuskapasiteettia investoimalla tehtaasiinsa Koskenkorvalla ja Varkaudessa. Samalla A-Rehu mahdollistaa strategiansa mukaisen kasvun kaikkien eläinryhmien rehustuksessa.

Koskenkorvan siipikarjarehutehtaalalle investointi tuottaa yhden valmistuslinjan lisää. Lisäksi tehdään tilavaraus toiselle uudelle valmistuslinjalle ja rakennetaan lisää raaka-ainesiloja, joilla A-Rehu pystyy parantamaan omaa toimintavarmuuttaan. Siipikarjan lihankulutus kasvaa edelleen, mistä seuraa suoraan kasvavaa tarvetta myös broilerirehuille. – Investointien kokonaiskustannus on liki kymmenen miljoonaa euroa. Puhumme merkittävästä investoinnista suomalaisten rehujen valmistukseen. Sataprosenttisesti suomalaisesta viljasta tuottamamme kotimaiset rehut ovat nykyisessä markkinatilanteessa kivijalka suomalaisille tiloille maailman puhtaimmassa ketjussa, summaa A-Rehun tuotantojohtaja Ari Kulmala.

LISÄÄ PAUKKUJA TUOTEKEHITYKSEEN
Investointi nostaa niin sian, naudan kuin siipikarjan rehujen valmistuskapasiteettia Koskenkorvalla. Sen ansiosta myös rehustukseen liittyvää tuotekehitystä on mahdollista tehostaa. Samoin raaka-aineiden välinen hintahallinta paranee, kun raaka-ainepohjaa voidaan jatkossa laajentaa ja muuttaa tarpeen mukaan. Investoinnissa keskitytään hyödyntämään rehunvalmistuksessa käytettävää uusinta teknologiaa, joten valmistettavien rehujen ruokinnallinen laatu ja tehokkuus ovat kehityksen kärjessä.

SUOMALAISEN KAURAN SUURIN KÄYTTÄJÄ

A-Rehu on jo nyt suurin kotimaisen kauran käyttäjä Suomessa. Varkauden tehtaalla silo- ja kaurankuorintalinjan investoinneilla pystytään lisäämään kauran käyttöä rehuissa entisestään.

Linja on jo käyttöönottoa vaille valmis. – Ylpeänä voimme kertoa, että pystymme Koskenkorvalla rakennettavalla, uudella linjalla valmistamaan myös kalkkunarehujä. Niitä emme ole kysynnästä huolimatta tähän asti valmistaneet, avaa Kulmala.

KOSKENKORVALLA HIHAT JO KÄÄRITTY

Työmaa aloitettiin valmistuslinjan laajennuksella Koskenkorvalla joulukuussa. Myöhemmin keväällä ovat vuorossa siilolaajennuksen työt. Suunnitelmissa on aloittaa koneiden ja laitteiden asennukset syksyllä, kunhan rakennus on saatu pystyyn. Rehujen valmistus alkaa alkuvuodesta 2020. – Investointi avaa meille uusia mahdollisuuksia. Tyytyväisenä voin kertoa, että tulevaisuudessa pystymme vastaamaan suomalaisten rehujen kysyntään entistä paremmin, Kulmala summaa. ■

Lihan ympäristö- vaikutukset puhuttavat

Syksyllä alkanut yhteistyöhanke SBYM kaivaa faktat esiin suomalaisen sian- ja broilerintuotannon hiili- ja vesijalanjäljestä. A-Rehu on mukana tutkimuksessa.

Lihan ympäristövaikutuksista puhutaan paljon julkisuudessa. Keskustelun, politiikkatoimien ja vertailun esimerkiksi kotimaisen ja tuontilihan välillä tulisi perustua tutkittuihin faktoihin. Kasvavaan tiedontarpeeseen tarvitaan luotettavaa, tutkittua tietoa kotimaisesta lihan tuotannosta ja sen ympäristösuorituskyvystä.

HKScan, Atria, MTK ja Luonnonvarakeskus Luke ovat käynnistäneet laajan hankkeen suomalaisen sian- ja broilerinlihan ympäristövaikutusten arvioimiseksi. Kansainväliset tutkimukset antavat meille käsityksen suuruusluokasta, mutta ohjaustoimiin, markkinointiin ja tuotannon kehittämiseen tarvitaan yksityiskohtaisempaa, tuotantoketjukohtaista tutkimusta.

Jotta viestintä kotimaisen tuotannon ympäristövaikutuksista olisi vankemalla pohjalla, vaikutusten arvioinnin tulee noudattaa uusimpia eurooppalaisia laskentaohjeistuksia. EU-komissio yhdessä eri toimialaliittojen kanssa on laatinut tuoteryhmäkohtaisia ohjeistuksia (Product Environmental Footprint, PEF) muun muassa punaiselle lihalle ja rehuvarustukselle.

Suomalaisen broilerinlihan tuotannon hiilijalanjälkeä ja joitain muita ympäristövaikutuksia on arvioitu 10–15 vuotta sitten, mutta tuotantorakenne, teknologiat ja rehustukset ovat ottaneet harppauksia eteenpäin, eikä arvio enää kuvaa nykyistä tuotantoa.

Tuotannon ympäristösuorituskyvyn

kehittymistä voidaan arvioida vertaamalla nykytuotantoa aiempiin tutkimuksiin. Broilerintuotannossa näin voidaan jo tehdä, kun taas suomalaisesta sianlihan tuotannosta ei ole koskaan aiemmin laadittu tarkkaa ympäristövaikutusarviointia. Tuotannonalojen vesijalanjälkeä ei myöskään ole toistaiseksi arvioitu lainkaan.

TUOTTAJILLE TULOSSA KYSELY

Kotimaisen tuotannon ympäristösuorituskyvyn luotettavaan ja vertailukelpoiseen arviointiin tähtäävä hanke ”Sian- ja broilerinlihan ympäristökilpailukyky – SBYM” käynnistyi syksyllä. Hankkeen tavoitteena on tuottaa alalle uutta tietoa tuotannon hiili- ja vesijalanjäljestä.

Hankkeessa tunnustetaan ilmasto- ja vesivarojen käytön kannalta keskeisimmät tekijät uusimpia tuoteryhmäkohtaisia ohjeistuksia noudattaen, jolloin tuloksista saadaan vertailukelpoisia. Alan toimijoiden lisäksi mukana ovat tiedontuottajina sian- ja broilerinrehun osalta A-Rehu, Hankkija (Suomen Rehu) ja Satarehu.

Tutkimuksen avulla ala voi osallistua julkiseen keskusteluun faktoihin perustuen. Tuloksia voidaan käyttää suoraan myös alan kehittämiseen, viestintään ja markkinointiin.

Hankkeessa kerätään tietoa myös ohjeistuksien soveltuvuudesta pohjoismaisiin olosuhteisiin. Näin saadaan viestiä vietyä myös päätöksentekijöille, nyt kun komissio pohtii jatkotoimenpiteitä elinkaariarvioinnin hyödyntämisestä

MIKÄ SBYM?

- ”Sian- ja broilerinlihan ympäristökilpailukyky – SBYM” on syksyllä käynnistynyt hanke, jonka tavoitteena on tuoda alalle uutta tietoa suomalaisen tuotannon hiili- ja vesijalanjäljestä.
- Tavoitteena on parantaa sika- ja siipikarjatuotannon valmiuksia kehittää ympäristösuorituskykyä ja tukea viestintää kotimaisen sian- ja broilerinlihan kilpailukykyä edistämiseksi.

politiikkaohjauksessaan.

Sian- ja broilerinkasvattajien kannattaa olla nyt aktiivisia. Lihataloilla ei ole kaikkea tarvittavaa tuotantoketjuaineistoa saatavilla, joten lisätietoja tullaan tarvitsemaan suoraan tiloilta. Tiedonkeruukyselyt tehdään sähköisinä ja ne toteutetaan talvella 2019.

Kyselyyn vastaaminen teettää tiloilla jonkun verran työtä, mutta mukana olevat tilat tulevat saamaan maksutta käyttöönsä arvion oman eläintilansa ympäristösuorituskyvystä, viimeispään tutkimustietoon perustuen.

Tilaisuus on ainutlaatuinen. Yhdessä saamme luotua luotettavaa tuotantoketjukohtaista dataa niin tuotannon kehittämiseksi kuin yhteiskunnallisen keskustelun pohjaksi. ■

LIHA-AKATEMIA OULU 7.–8.2.2019

Vuoden tärkein tapahtumamme tavoitti tuottajien, sidosryhmien ja omien asiantuntijoidemme laajan joukon oppimaan uutta ja syventämään ammatillista osaamista.

Mitä uutta 2019?

Kysyimme Atrian alkutuotannon asiantuntijoilta, mitä uutta ja motivoivaa seminaarit opettivat heille.

EMOLEHMÄSEMINAARI:

”Nurmi voi olla tilan halvinta tai kalleinta rehua”

Ilahduin, kuinka paljon Atrian uuden siitossomnikasvattamon GrowSafe-rehuhyötysuhdemittaus kiinnosti emotiloja. Mikko Peura kertoi, miten mittaukset ovat vaikuttaneet hänen jokapäiväiseen työhönsä kasvattamossa. Laitteiston edustaja Lisa Rumsfeld kuvaili tiedon keruuta, jonka kautta on muodostunut maailman suurin rehuhyötysuhdetietokanta.

Essi Tahvola Tuottava nautatilalla nurmi-hankkeesta laitoi meidät hiljaiseksi kertoessaan, kuinka yleisesti emotilojen laidunnurmia sabotoidaan yli- ja alilaidunamalla.

Laidunnurmi voi olla joko tilan halvinta tai kalleinta rehua – lopputuloksen määrittää useimmiten laidunkierro suunnittelu tai

suunnittelemattomuus. Sopiva laidunlohkon koko riippuu monesta tekijästä, joista tärkein on nurmen jälkikasvun käynnistymiseen kuluva aika, jonka aikana eläimet on siirrettävä lohkolta pois.

Lopuksi Sauli Joensuu loksautti suomme lähes sijoiltaan kertoessaan, miten hän on vaimonsa Anitan kanssa aloittanut kotieläintuotannon yhdeksän vuotta sitten. Nyt tilalla on teuraaksi kasvavia sonneja ja hiehoja noin 600, emolehmiä sata ja uuhia sata. Tila palkittiin jälleen erinomaisista kasvutuloksistaan.

Susanna Vehkaoja
kehityspäällikkö
Atria Nauta

SIKASEMINAARI:

”Meidän on oltava entistä avoimempia ja jäljitettävämpiä”

Sikaseminaarissa katse oli vahvasti tulevaisuudessa. Rakennamme yhdessä tuotantoketjua, jossa meidän ihmisten ja eläinten hyvinvointi on turvattu. Alallamme on monia haasteita, jotka meidän on yhdessä ratkaistava. Tuotannon tehokkuus ja kannattavuus on saatava sellaiseksi, että se houkuttelee alalle uusia nuoria yrittäjiä.

Vahvana teemana seminaarissa oli tilan strateginen johtaminen ja talous. Usko suomalaisen kannattavaan lihasiantuotantoon on palautettava. Lihasantuotanto on myös hyvin pääomavaltainen ala. Yrittäjyys, riittävä kannattavuus, usko tulevaisuuteen ja investoinnit sikaketjussa takaavat atrialaisen lihasiantuotannon jatkuvuuden.

Suomalaisen lihasiantuotannon on rohkeasti uudistuttava ja meidän on oltava entistä avoimempia ja jäljitettävämpiä kuluttajan suuntaan. Tässä atrialainen lihasiantuotanto on jo nyt edelläkävijä niin Suomessa kuin kansainvälisestikin katsottuna. Meidän vastuullamme on tuottaa puhdasta, turvallista ja eettisesti kasvatettua possunlihaa kuluttajan lautaselle. Samaan aikaan meidän on löydettävä kansainvälisiä kannattavia kanavia maailman puhtaimmalle lihalle.

Olemme ylipitää työstämme. Teemme tätä rakkaudesta lajiin.

Pasi Pohjois-Koivisto
hankintapäällikkö Atria Sika

LIHA-AKATEMIA

OULU 7.–8.2.2019

**Seminaarien kantavana teemana oli kannattava tuotanto ja rahoi-
tusmaailma, puhujina muun muassa
Atrian Juha Gröhn ja Tauno Perälä,
Rabobank Netherlandin maatalous-
liiketoiminnan johtaja Ruud Huirne,
Ilmatieteen laitoksen pääjohtaja
Juhani Damski sekä monipuolinen
kattaus tuotantosuuntakohtaisia
asiantuntijoita.**

NAUTASEMINAARI:

”Keskitymällä olennaiseen kaikki on mahdollista”

Eläinlääkäri Camilla Munsterhjelm esitteli parhaita käytäntöjä, joilla voidaan vaikuttaa vasikoiden eläntautien hallitsemiseen. Rokottamisella voidaan saavuttaa merkittäviä hyötyjä yskän hallinnassa. Ryhmäkoon on ol-
tava pieni, jos ryhmittelyllä halutaan tuloksia.

Luken Arto Huuskosen mukaan säilörehun hometoksiinien vaikutukset lihanautojen kasvuun voivat olla moninaiset. Käytännön sovelluksia nurmisäilörehun hometoksiinien analysointiin ei kuitenkaan ole. Hometoksiinit voivat osittain selittää sen, miksi toisen niiton syönti on usein heikompaa, vaikka rehuana-
lyysistä ei ole eroja nähtävillä.

Lisa Rumsfeld esitteli Growsafe Beef -mallin, joka mittaa eläimen elopainon, kun se käy juomassa. Tämä voi mullistaa eläinten seurannan ja oikean teurasajan arvioimisen. Tietojen avulla voidaan seurata kasvua ja saada selville tuotantotuloksiltaan poikkeavat yksilöt.

Ville Junnila kertoi Kuuselan tilan ratkaisuis-
ta, joilla on saatu tuotantotulokset kuntoon. Kun tehdään oikeita asioita ja peltopuoli on kunnossa, kaikki on mah-
dollista!

Titta Jämsä
asiakkuuspäällikkö
Atria Nauta

VILJASEMINAARI:

”Palkokasvit ovat päivän sana viljelykierrossa”

Viljaseminaarissa pohdittiin vahvasti koko viljelykiertoa ja rehuviljan tuotantoa osana kannattavaa kotimaista elintarvi-
keketjua. Seminaari toi esille, millä eväillä tehokkaimmin suunnataan tulevaan kasvukauteen.

Palkokasvit ovat päivän sana, ne nousevat entistä tärkeämpään rooliin viljelykierrossa. Ne sitovat maahan tyypeä, mikä vähentää lannoitustarvetta seuraavana vuonna ja on näin kustannusteho-
kas vaihtoehto.

Samalla, kun palkokasveja hyödynnetään entistä enem-
män viljelykierrossa, kannattaa panostaa laadukkaisiin, kotimaisiin peltokasvilajikkeisiin, jotka toimi-
vat parhaiten pohjoisissa oloissa. Parhaat lajikkeet rehuuotantola-
jikkeiksi ovat tällä hetkellä ohralla muun muassa Kaarle, kauralla Niklas, vehnällä Helmi, herneellä

Astronaute ja härkäpavulla Sampo. Pelkkä lajike ei kuitenkaan yksin riitä vaan koko sadon onnistu-
misen lähtökohdat ratkaistaan jo alkukasvukaudella.

Hyvä kasvu lähtee liikkeelle hy-
vin peitatusa siemenestä. Oikein suunniteltu rikkakasvitorjunta tehokkailla aineilla poistaa pellosta ongelmarikkakasvit, jotka syövät merkittävästi pääravinteita itse viljelykasvilta ja pienentävät näin satoa. Oikein valitulla kasvinsuo-
jelulla saadaan aikaiseksi mer-
kittävästi parempi kannattavuus, sillä puitu sato on laadullisesti pa-
rempi ja suurempi. Kotieläimet ja teollisuus kiittävät.

Taneli Marttila
asiakkuuspäällikkö
A-Rehu

BROILERISEMINAARI:

”Untuvikkojen lämpö kertoo, ovatko olosuhteet sopivat”

Hyvä muistutus olivat untuvik-
kojen olosuhteet. Eläinten lämpö ja käyttäytyminen kertovat, onko kaikki kunnossa. Untuvikkojen tullessa niiden peräaukon lämpö-
tilan pitää olla 39,5–40,5 astetta ja keskiarvon 40 astetta. Mikäli kes-
kiarvo on esimerkiksi 39,5 astetta, untuvikoilla on kylmä ja lämpötilaa pitää nostaa puoli astetta.

Myös nuorikkokasvatuksen ja munituksen tärkeitä kohtia käytiin läpi, kuten rehun tasaista lisää-
mistä. Kuulin Ross 308 -emojen tuloksia viime vuodelta. Näimme selviä eroja Pohjoismaiden ja Ison-Britannian emojen välillä. UK:ssa emot saavuttavat korkeam-
man huippumunituksen mutta Poh-
joismaissa emot munivat selvästi tasaisemmin muninnan ajan.

Jalkapohjien tulehdus ei kiinnos-
ta kaikissa Euroopan maissa, mikäli jalkoja ei käytetä elintarvikkeeksi. Onneksi meillä kulttuuri on täysin erilainen. Oli mielenkiintoista kuul-
la jalostajan uusista menetelmistä, kuten tietokoneskannauksesta, jota käytetään jalostusvalinnassa ja jonka avulla jalkaterveyden odotetaan paranevan.

Lopuksi näimme vielä Atrian broileritulokset kahdelta viime vuodelta verrattuna muun Eu-
roopan tuloksiin. Meillä näyttäisi menevän aivan hyvin – ja vielä vaan parannetaan.

Päivikki Perko-Mäkelä
eläinlääkäri Atria Siipi

Palkitut tilat 2018

ATRIA SIIPI

Erinomainen nuorikkokasvattaja

Matti Torkko
Matti otti käyttöön oikeat työtavat heti ketjuun tultuaan. Huolellisuudellaan hän on saavuttanut erinomaiset kasvatustulokset.

Erinomainen broilerimunittaja

J.K. Knuuttila Oy
Kolme veljestä on lähtenyt tarmokkaasti mukaan sukupolvenvaihdoksen jälkeen ja omaksunut vaadittavat tuotantotavat.

Erinomainen broilerikasvattaja

Suurimäki Oy
Janne on sitoutunut ja omak-
sunut hyvin ketjun vaatimuk-
set ja kasvattaa laadukasta broileria.

Huhtimäen Tila Oy
Johanna ja Antti hoitavat tilaa tehokkaasti ja tarkasti tuot-
taen erinomaista broileria.

LH-Broileri Ky
Jutta ja Lauri mittaavat ja vertailevat tarkasti eri teki-
jöiden vaikutusta tuotantoon ja pyrkivät vaikuttamaan
sidosryhmiin positiivisesti.

Mervi ja Harri Mäenpää
Mervi ja Harri ovat avoimia uusille ideoille ja tilan kehit-
tämislle.

ATRIA SIKA

Erinomainen tulevaisuuden tuottaja

Lauri Juola
Lauri uskoo tulevaisuuteen ja vie tilaansa eteenpäin positiivi-
sella asenteella vaikeinkin aikoina.

Erinomainen strateginen kehittäjä

Storforsin tila
Tilaa on johdettu ja kehitetty vahvasti talousperusteisiin ja pitkän aikavälin suunnitel-
maan nojaten.

Erinomainen teknologian hyödyntäjä

Mäki-Latvala MTY
Tilalla suhtaudutaan avoimen positiivisesti mittaamiseen sekä tiedon hyödyntämiseen ja jakamiseen kehityksen tueksi.

Vuoden Atrialainen mediavaikuttaja

Alexander Backlund, Jeppo Lantgris
Alexander on positiivinen viestijä, joka omalla tekemisel-
lään pyrkii vaikuttamaan alan positiiviseen mielikuvaan.

Vuoden Atrialainen kehittäjä

Pentti Honkala
Pentti on ollut jo vuosia Atrian sikaketjun kehityksen kulmaki-
vi. Viime vuonna hän on ollut merkittävässä roolissa myös, kun asiakkaille on avattu atria-
laista sianlihan tuotantoa.

ATRIA NAUTA

Erinomaisten liharotuisten sonnien kasvattaja

Erinomaisten maitorotuisten hiehojen kasvattaja

Erinomaisten liharotuisten hiehojen kasvattaja

Sauli Joensuu ja Anita Lepistö
Saulin ja Anitan motto kuvastaa sitä määrätietoista otetta, jolla tilaa on kehitetty: ”keskinkertaisuus ei riitä, on pyrittävä huipputulokseen”.

Erinomaisten maitorotuisten sonnien kasvattaja

Sami Väärälä ja Anna-Kaisa Virkkunen
Sami ja Anna-Kaisa ovat haasteiden vahvistamana nostaneet tuotantotulokset huipulle. Tilalla on panostettu erityisesti viljapitoiseen ruo-
kintaan ja olosuhteisiin.

Ilola MTy
Ilolan tilalla kaikki lähtee nurmesta. Laadukas nurmi on ruokinnan peruspilari, joka tuo tulosta niin lihan- kuin maidontuotantoon.

Mäentaustan Tila
Tinkimätön työ ruokinnassa ja eläinten hyvät olosuhteet ovat Mäentaustan tilan erinomais-
ten tulosten takana.

Ruurikki Väänänen
Tarkka ja huolellinen tekemi-
nen eläinten ruokinnassa ja hoidossa tuottaa tulosta. Uusi kasvattamo valmistui vuonna 2016. Vauhti löytyi heti ja kiihtyi lisää viime vuonna.

Erinomaisten liharotuisten sonnien kasvattaja

Werhon Kartano
Hyvä eläinainees ja huolellinen eläinten hoitaminen vasikasta lähtien on avain tilan hyviin tuotantotuloksiin.

Erinomaisten mai- torotuisten hiehojen kasvattaja

Herrala MTY
Mika ja Sami ovat kehittäneet tilaansa isoin askelin niin lihan-
tuotannossa, peltoviljelyssä kuin lannan käsittelyssä.

Erinomaisten liharotuisten hiehojen kasvattaja

Antroma Oy
Tällä tilalla ei työtä pelätä. Sinnikäs panostus lihan tuotantoon ja viljelyyn heijastuu myös tuotantotuloksiin.

Erinomainen vasikkakasvattaja

Harri Niemelä
Harri on lyhyessä ajassa saa-
nut tilat erittäin toimiviksi ja tuotannon hyvään vauhtiin.

Ari ja Anna-Maija Lapinoja

Ari ja Anna-Maija ovat kehittäneet omaa tuotan-
nonalaansa asenteella, joka huokuu kauas ja kaikille, jotka ovat tekemisissä heidän kans-
saan. Se on rakkautta lajiin.

Erinomaisten pihvivasikoiden tuottaja

Mirva ja Mika Korpi
Mirva ja Mika ovat erittäin innostuneita uudesta tuotantomuodosta. Se näkyy tuloksissa, jotka ovat heti hyvät tässäkin lajissa.

Seija ja Antti Kero
Tällä tilalla vasikat ovat kasvaneet huippulukemin siitä lähtien, kun emolehmätuotan-
toon on siirrytty.

Mäkitalon Vehmas Oy
Tila on kehittänyt määrä-
tietoisesti eläinainesta ja olosuhteita niin laiturimella kuin navetassa. Pitkäjänteinen työ ja nurmiosaaminen tuottavat tulosta.

Maailman parhaan pihvin tuottaja

Sauli Kaakinen Korpi MTY Timo Leppälä
Atrian tanskalainen yhteistyö-
kumppani JN Meat Internatio-
nal voitti World Steak Challen-
ge -kilpailun Lontoossa kesällä 2018. Maailman parhaat pihvit kilpailua varten tuotettiin Sau-
lin, Timon ja Maatalousyhtymä Korven tiloilla.

NELJÄN ROBOTIN tilan valoisassa pihatossa rakennuksen harja on kokonaan avoin. Sisäkattona on vino levy, joka kerää sadeveden ja siirtää sen rakennuksen toiseen päähän ränniin.

”Robottitiloille kannattaisi ottaa laidunnus laajemmin käyttöön.”

TILAN AVOSEINÄISESSÄ pihatossa lypsäville on 250 syväkuivikepartta. Lisäksi eläinpaikkoja on useissa vanhoissa tuotantorakennuksissa.

VASIKOIDEN YKSILÖKARSINARIVIT olivat toistaiseksi tyhjillään odottamassa seuraavaa poikimaruuhkaa.

Hollanti luottaa maidontuotantoon

– kuulumisia ItäMaidon yrittäjämatkalta

Mitä opimme ItäMaidon yrittäjämatkalla marraskuussa 2018? Muun muassa nitraattikiintiön käytännön vaikutuksista tilatasolla. Gean tehdasvierailulla näimme, kuinka nopeasti varaosat saadaan tehtaalta liikenteeseen ja asiakkaan käyttöön.

ITÄMAIDON JÄRJESTÄMÄLLÄ matkalla parinkymmenen hengen matkaseurue tuottajia ja yhteistyökumppaneita tutustui Hollannin lypsykarjatiloihin sekä Saksassa Eurotier-maatalousmessuihin ja Gean tehtaaseen. Ensimmäisellä vierailutilalla oli vaihdettu kalanruoto-lypsyasema kahteen Monobox-lypsyrobottiin, jolloin lehmien keskituotos parantui. Pihatto oli 2 x 3-rivinen ja ruokintapöytä keskellä.

NELJÄN MONOBOX-LYPSYROBOTIN navetassa pohjaratkaisuna oli myös 2x3 riviä ja läpiajettava ruokintapöytä keskellä pihattoa. Lypsyrobottien myötä eläinmäärä oli saatu nostettua 190 lypsävään, mutta nitraattikiintiö on hidastanut tilan kasvua. Tilalle oli rakennettu erikseen esittely- ja ruokailutilat pihaton läheisyyteen, sillä vieraita käy aktiivisesti niin koti- kuin ulkomailta.

KOLMANNELLA TILALLA oli lypsylehmien kylmäpihatto, jossa molemmat sivut ovat avonaiset. Pihaton lehmäpaikan hinnaksi tulee vain 1 808 euroa (ilman lypsyä ja erityislehmien tiloja). Lehmät kulkevat lypsylle kaksi kertaa päivässä vanhaan navettaan, jossa on 2x20-paikkainen takalypsyasema. Yhteistyöllä naapuritilan kanssa tuli nitraattikiintiöön joustoa ja lypsylehmien määrä saatiin nostettua toivotulle tasolle.

MIKÄ IHMETYTTI? Positiivinen asenne maidontuotannon kehitystä kohtaan nitraattikiintiöiden tuomista haasteista huolimatta. Hollannissa on rakennettu runsaasti ja otettu robotit käyttöön, vaikka lehmäpaikkoja ei saada täyteen. Hämmästytti myös, kuinka lähellä muu asutus oli tilakeskusta ja navettaa.

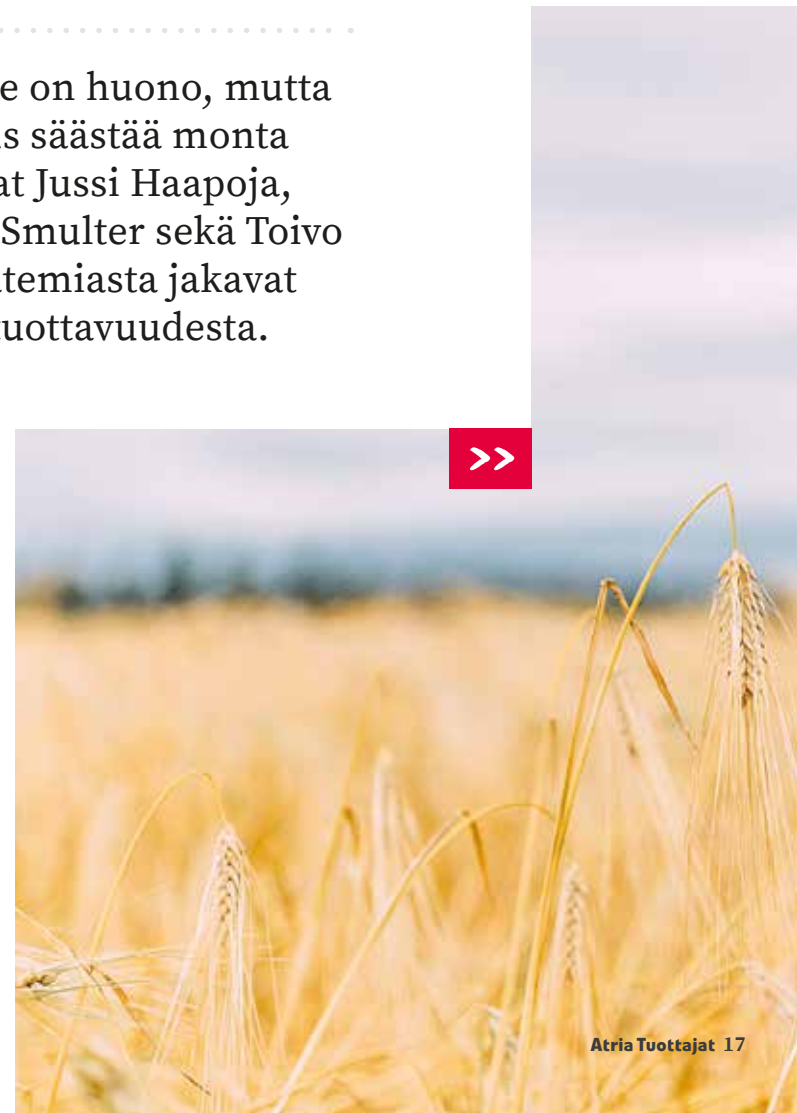
MITÄ VOISIMME KOPIOIDA? Robottitiloille kannattaisi ottaa laidunnus laajemmin käyttöön. Nuorten ja opiskelijoiden työllistäminen lypsykarjatilalla hyödyntäisi puolin ja toisin. Opiskelijoille se on taloudellisesti tärkeää ja tuottajat hyötyvät edullisesta apu-työvoimasta. Ulkopuolisten ja etenkin koululaisryhmien vierailut ovat nykyaikaisella aktiivisella maatilalla osa liiketoimintaa.

Petra Mäkisalo ja Markus Tenhunen
Atria Nauta -asiantuntijat

Tuottavuus syntyy luovasta laiskuudesta

Hällä väliä -asenne on huono, mutta nokkela laiskuus säästää monta askelta. Tuottajat Jussi Haapoja, Tarmo Ilola ja Jari Smulter sekä Toivo Koski Talousakatemiasta jakavat oivalluksiaan tuottavuudesta.

”Tuottava työ tuntuu helpolta”

Tuottavuus on tietoa ja taitoa, joka saa meidät tekemään asiat pienemmällä vaivalla ja paremmin kuin ennen, kuvaa yritystalouden asiantuntija Toivo Koski.

Tuottavuus, tuo yhteisöjen ja organisaatioiden kirosana. Yrittäjät ja työntekijät miettivät, taasko joku tulee kellotamaan, kuinka monta vanhusta pitää hoitaa tietyssä ajassa tai mistä voidaan leikata kustannuksia.

Taitaa kuulostaa tutulta myös maatalousyrittäjyydessä? Eipä ihme, että meitä tuottavuudesta puhuvia konsultteja joskus pelätään. Puolustukseksi täytyy todeta, että edellä kuvatuissa tilanteissa termi tuottavuus on ymmärretty täysin väärin.

Ensinnäkin tuottavuutta ja kannattavuutta ei saa sekoittaa keskenään. Tuottavuudella tarkoitetaan tuotannon määrän ja laadun sekä niiden tuottamiseen käytettyjen panosten välistä suhdetta. Se on sisäisen toiminnan tehokkuuden mitta, josta pitäisi eliminoida tuotoksien ja resurssien hintavaikutukset pois.

Kannattavuus puolestaan tarkoittaa tuloksenteokkyä tai kykyä toimia kustannustehokkaasti. Kannattavuudessa on huomioitu myös hintatekijät. Totta kai tuottavuuden parantuminen ennen pitkää näkyy myös kustannustehokkuuden ja kannattavuuden parantumisena, mutta tuottavuuden kehittämisen ei tarkoita sitä, että leikataan puolet henkilökunnasta pois ja todetaan, että näin tuottavuus parani. Se saattoi jopa laskea.

PAREMMIN, MUTTA KEVYEMMIN

Toiseksi, tuottavuus tarkoittaa kykyä tehdä asioita paremmin kuin ennen. Tuottavuus on siis yksilöön ja organisaatioon kumuloitunutta tietotaitoa. Lisäksi väitän, että se on meille ihmisille luontaista ja jopa mielihyvää tuottavaa

toimintaa. Tuntuuhan se hyvältä, kun oppii uutta.

Tuottavuuden parantuminen ei siis tarkoita sitä, että jalkojen ja käsien pitää käydä nopeammin tai että meillä pitää olla jatkuvasti kiire. Päinvastoin sen edellytykset syntyvät ihmisen tarpeesta olla laiska.

Luit kyllä oikein: oikealla tavalla laiskat ihmiset ovat ehkä parhaimpia kehittäjiä, koska he pyrkivät löytämään keinoja välttääkseen turhan työn.

Tunnistat varmaan tilanteita, joissa olet miettinyt, voisiko jonkin asian tehdä järkevämmän, vähemmän raskaan kautta? Sitä kautta olet tiedostamattasi kehittänyt tuottavuutta.

Voidaankin sanoa, että ”nokkela laiskuus” on polttoainetta tuottavuuden kehittämiselle. Tyhmä laiskuus taas tarkoittaa ”Hällä väliä, ei kuulu mulle” -asennetta, joka luonnollisesti tulisi kitkeä yrityksistä pois.

PIENI ASKEL JOKA PÄIVÄ

Tuottavuuden kehittämisen tulisi olla luonnollinen ja jatkuva prosessi, toimenpiteitä arjen ”etulinjassa”. Se on kuin kunnan kasvattamista. Jokainen juoksija tietää, että maratonia ei pääse läpi, jos repii lenkkipolulla kolme kuukautta täysillä. Todennäköisesti kunto vain laskee uupumuksen takia.

Sen sijaan maratonin pääsee läpi, jos harjoittelee vähäsen koko ajan. Sama pätee tuottavuuteen. Paremmen tuloksen saa aikaan, kun tekee koko ajan pieniä parannuksia ja unohtaa kolmen kuukauden saneerausohjelmat. ■

KOLME VINKKIÄ

- 1** Varmista, että yhteisösi kaikki jäsenet ymmärtävät, mitä termi tuottavuus tarkoittaa. Tuottavuus tulisi nähdä positiivisena asiana.
- 2** Kannusta itseäsi ja henkilökuntaasi miettimään, miten ruohonjuuritason pieniä asioita voisi tehdä paremmin kuin ennen.
- 3** Muista myös investoida tuottavuuden parantamiseen. Fiksu yrityksen johto ohjaa aina osan tuloksestaan siihen: parempiin koneisiin ja laitteisiin, koulutukseen, eläinten hyvinvointiin ja prosessiin.

”Oikealla tavalla laiskat ihmiset ovat parhaita tuottavuuden kehittäjiä.”

”Hyvä alku kantaa pitkälle”

Ravinteikas nurmi, eläimillä hyvät oltavat, maltilliset investoinnit ja yrittäjien yhteistyö. Sitä tarkoittaa tuottavuus MTY Ilolan tilalla.

Nautatiloilla tuottavuus syntyy peltöjen hyvästä sadosta, lehmien maitotuotoksesta ja nautojen päiväkasvusta.

– Suomen olosuhteissa panoksissa sääntämällä on vaikea saavuttaa hyvää tuottavuutta, yrittäjä **Tarmo Ilola** kiteyttää.

Maatalousyhtymä Ilola Reisjärvellä on kahden veljeksensä, Tarmon ja Tommin sekä heidän vaimojensa Annen ja Ira-Christan yhteinen tila. Tilalla on noin 160 lehmää, 200 lihanautaa ja sata päättä nuorkarjaa. Tarmon ja Annen vastuulla ovat lypsävät. Tommi ja Ira-Christa huolehtivat lihakarjasta sekä kaikkien eläinten ruokinnasta ja kirjanpidosta.

Tila luottaa ruokinnassa omaan laadukkaaseen nurmeen ja jokaisen rehuerän mukaan päivitettäviin ruokintasuunnitelmiin. Ykkösasia säilörehun tuotannon kehittämisessä on satojen mittaaminen, jossa Ilolassa hyödynnetään ajoneuvovaakaa. Satoa on saatu yli 10 000 kg ka hehtaarilta.

– Mittaustuloksista oppii aina uutta. Hyvä sato mahdollistaa edullisen rehun karjalle, joten pellot kannattaa pitää hyvässä kasvukunnossa. Myös lajikkeen valinta on tärkeää, samoin kuin oikea-aikainen lannoitus ja rehunkorjuu, Tarmo sanoo.

TERVE NAUTA TUOTTAA HYVIN

Myös navetassa on päästy huipputuloksiin: tila palkittiin Atrian Liha-akatemiassa erinomaisista teurassonnien tuotantotuloksista.

Pikkuväsimat saavat Ilolassa syödä vapaasti hyvälaatuista väkirehua ja kar-

kearehua sekä juoda niin paljon maitoa kuin ne jaksavat. Tarmo on todennut, että riittävällä energialla vasikoista kasvaa väkeviä ja vastustuskykyisiä.

– Mitä paremman alun vasikka elämälleen saa, sitä vähemmän ripulia, lääkkeitä ja muita huolia tulevaisuus tuo. Ensimmäisiin päiviin ja viikkoihin satsatut työtunnit tulevat aina korkojen kera takaisin, hän toteaa.

Eläimiä asuu seitsemässä eri rakennuksessa, joiden välille on rakennettu yhdyskäytävät. Yhtä käytävää pitkin poikineet lehmät pääsevät kätevästi äitiyslomalle toiseen pihattoon. Toista pitkin eläimet kulkevat lypsyasemalle.

– Moni on epäillyt käytävien toimivuutta, mutta lehmät oppivat ne hetkessä.

MALTILLA TUOTTAVIA INVESTOINTEJA

Tuottavuutta Ilolassa kasvattaa myös veljesten perheiden tiivis yhteistyö. Kun on neljä tekemässä, täytyy suunnitella tarkemmin. Vaihtaa ajatuksia, jotta kaikilla olisi sama suunta ja tavoitteet.

– Olemme osanneet investoida oikein, aina eläinten tarpeet edellä ja maltilla rakennus kerrallaan. Sillä tavalla on pysynyt velkamäärä kurissa.

Hyvä moottori Tarmon mukaan on myös luova laiskuus – tai oikeastaan työn luonne, jossa aika on aina kortilla. Kaikkia töitä täytyy yrittää helpottaa eikä tyhmissä asioissa kannata säästää.

– Esimerkiksi kuivatuskonetta tulee heti ikävä, jos se on tilapäisesti epäkunnossa, hän sanoo. ■

KOLME VINKKIÄ

- 1** Panosta säilörehun laatuun, siinä älä säästele. Lannoita oikein, korjaa sopivaan aikaan ja käytä kunnan säilöntäainetta.
- 2** Tee kaikkiesi eläinten hyvinvoinnin eteen. Terve eläin on tuottava eläin.
- 3** Pidä asiat yksinkertaisina. Luo olosuhteet, jossa työ on helppo tehdä. Silloin asiat tulevat myös tehdyiksi.

”Moni on epäillyt käytävien toimivuutta, mutta lehmät oppivat ne hetkessä.”

”Kehitä, kun kyllästyt”

Tilalla tulee joka päivä vastaan yllätyksiä, jotka täytyy ratkaista. Samalla tulee puolivahingossa parannettua tuottavuutta, sanoo broilereita kasvattava Jussi Haapoja.

Amu Haapojan broileritilalla Kurikassa alkaa siitä, kun **Jussi Haapoja** ja Marja Hemminki-Haapoja laittavat lapset kouluun. Sen jälkeen Jussi suuntaa kanoja hoitamaan ja Marja toiminnanjohtajan tehtäviinsä Taito Etelä-Pohjanmaan konttorille.

Arkisen päivän rutiinit olisi voinut järjestellä toisinkin, mutta Haapojan perheessä on mielekästä tehdä näin.

– Tuottavuus on juuri sitä, että tehdään oikeita asioita. Meille sopii, että minä hoidat kanat niin, että arkena työparinani on vanhaisäntä ja viikonloppuisin vaimo, Jussi sanoo.

Samalla asenteella Jussi suhtautuu ostopalveluihin.

– Minulle kirjanpito on hirmuisen työlästä. Miksi käyttäisin aikaani siihen, kun on paljon järkevämpää ostaa palvelu asiantuntijalta, hän sanoo.

INVESTOINTI KANNATTI

Haapojan perhetilalla on kolme broilerikasvattamoa, joissa kasvaa kerralla noin 80 000 lintua. Lisäksi tilalla on reilu sata hehtaaria peltoa rehuviljalle ja öljykasveille. Muutamia vuosia sitten viljan kuivaamo jäi pieneksi ja isäntäparin piti keksiä siihen ratkaisu.

He päätyivät kuivaavaan viljasiiloon, joka säästää Jussin mukaan rutkasti jalan- ja kädenjälkiä.

– Siilossa on kuivuri ja varasto samassa. Jyvät tuodaan pellolta siiloon, josta kuljettimet vievät ne suoraan kanaan. Helpottaa paljon, kun voin mennä

siilolle potkukelkalla eikä tarvitse jyvien siirtämisen takia käynnistää traktoria, Jussi kuvaa.

Toisen isomman tuottavuutta parantavan investoinnin Haapojat tekivät viime keväänä. Yhden kasvattamon katolle asennettiin sata aurinkopaneelia, jotka täyttävät nyt arviolta neljäsosan vuoden sähköntarpeesta.

– Sähkölasku ja varsinkin sähkönsiirron hinnat näyttivät siltä, että halusin tehdä asialle jotakin. Perehdyin asiaan ja muiden käyttäjien kokemusten perusteella totesin, että tuo on hyvä ratkaisu, hän sanoo.

ONGELMASTA INNOVAATIOKSI

Joskus tuottavuuden parantaminen vaatii isoja investointeja. Useammin se on kuitenkin pieniä tekoja.

– Hoidan kanoja kaksi kertaa päivässä, teen rehutilaukset sekä huolehdin lämpökeskukseen turpeet ja hakkeet. Mutta loppupäivä on täynnä kaikenlaista suunnittelematonta, yllätyksiä ja ongelmanratkaisua. Tilanteita, joita varsinkin ääri-ilmiöt, kuten pakkaset, helteet, kuivuudet ja märkytykset aiheuttavat, Jussi toteaa.

Näitä ei voi ennakoida, mutta hyvänä päivänä voi huomaamattaan tehdä monta uutta keksintöä ja innovaatiota.

– Niinhän sitä sanotaan, että laiskuus ja kateus ovat ne voimat, jotka vievät maailmaa eteenpäin. Aina pitää miettiä, kuinka saisi ajan riittämään niin, että kaikki tärkeä tulisi tehdyksi ja palkka saaduksi. Ilman, että tekee työtä yötä päivää. ■

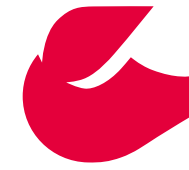
KOLME VINKKIÄ

1 Seuraa aikaa alan lehdistä ja verkosta. Osallistu koulutuksiin, verkostoidu, käytä ammattilaisia ja kysy neuvoa. Meillä esimerkiksi on vanhan opiskelijaporukan kesken WhatsApp-ryhmä, jossa jaamme avoimesti tietoa myös tuottavuudesta ja kannattavuudesta.

2 Tee rohkeasti muutos äläkä takerru vanhoihin tottumuksiin. Tarkastele omia toimintatapoja ja kyseenalaista. Voisiko saman tehdä helpommin, olisiko työhön jo keksitty kone?

3 Suunnittele etukäteen, jos voit. Ennakoi tilaukset ja ajoita ne aikaan, jolloin tuote ei ole kalleimmillaan.

”Voin mennä siilolle potkukelkalla eikä tarvitse jyvien siirtämisen takia käynnistää traktoria.”

”Alkuaiikoina ratkaisee kasvu”

Maalahtelainen Jari Smulter on teurassikojen kasvattaja ja johtanut perheyrittystä jo 20 vuotta. Lähitulevaisuuden tavoitteena kaksinkertaistaa nykyinen kerrallaan kasvatettavien 336 eläimen kanta.

Tilan hyvä tuottavuus johtuu sikojen painon tasaisesta kasvusta kaikissa vaiheissa niin, että porsaas painavat saapuessaan 29 kiloa ja saavuttavat noin 90 kilon teuraspainon toimitukseen mennessä.

Jari Smulter on tyytyväinen välitilasopimukseen Pohjanmaan Lihan ja Ab WestFarm Ab:n kanssa.

– Kun porsaas tulevat samasta paikasta, se vähentää huolia ja tartuntariskiä karsinassa.

– Minä ajattelen tulevaisuutta ja sikojen parasta. Pohdin, miten voin parantaa tuottavuutta ja tulosta. Tarkistan rehunkäytön erikseen jokaisessa karsinassa joka päivä ensimmäisten 45 päivän aikana.

Kasvukäyrä ajetaan ylös mahdollisimman nopeasti. Kun isän puolella on Dansk Duroc, lihaprosentti vaihtelee huomattavasti kastraattien ja nuorien emakkojen välillä.

– Kaikilla on hyvä ruokahalu, mutta kastraattien ruokinta rajoitetulla rehu-
tasolla kasvattaa lihaprosenttia, mikä parantaa tuottoa.

OLE RAUHALLINEN, NIIN ELÄIMETKIN OVAT

Jari tietää myös, että hänen omalla ajankäytöllään ja tuotannon seurannalla on merkitystä. Sen takia hän asettaa työskentelyn sikojen kanssa etusijalle myös sadonkorjuuaikoina.

– Hyvä alku, oikea määrä ruokaa, jatkuva seuranta ja läsnäolo tuottavat parhaat tulokset. Kun olen saavuttanut hyvän tulostason, haluan myös pysyä

siinä ja parantaa entisestään.

– Jos on itse rauhallinen, myös eläimet ovat rauhallisia, hän lisää – rauhallisesti.

LUVUT KERTOVAT HYVÄSTÄ TULOKSESTA

Kun viimeiset siat on toimitettu teuraaksi, on aika käydä läpi erän tuotantoraportti. Luvut osoittavat, että Jarin neljän viimeisen erän avainluku rehunkäytölle sijoittuu välille 2,45–2,52. Atrian keskiarvo vuoden 2018 viimeiselle vuosineljännekselle oli 2,69.

Tulos on oikein hyvä, sillä se tarkoittaa sikaa kohti viittä euroa keskimääräistä pienempiä rehukustannuksia johtuen hyvästä rehunkäytöstä.

Jari käyttää osittain omaa viljaa, sekoittaa oman rehunsa itse ja käyttää kasvukaudella kahta erilaista reseptiä, joilla proteiinipitoisuus ja aminohapot säädetään tasolle, joka takaa sikojen parhaan mahdollisen hyvinvoinnin ja kasvun. Reseptejä ja hyviä neuvoja hän saa Pohjanmaan Lihasta / A-Rehusta ja WestFarmista.

BIOTURVALLISUUS ON TÄRKEÄÄ

Ennen jokaista uutta sikaerää Jari pesee koko rakennuksen, tekee mahdolliset tarvittavat korjaukset, desinfioi ja antaa tilojen kuivua kunnolla.

Tilan hyvät tuotantotulokset johtuvat myös siitä, että Jari on itse avoin tuotannon muutoksille, koska hän näkee, että panostus parantaa tuottavuutta.

Jarin vanhin poika Lucas on kiinnostunut alasta ja opiskelee maatalousyrittäjäksi YA!-ammattioppilaitoksessa.

– Sen vuoksi uusinvestointi kiinnostaa erityisen paljon, hän toteaa lopuksi. ■

KOLME FAKTAA

1 Jokainen vasta saapunut sikaerä jätetään omaan rauhaan ensimmäiseksi päiväksi. Ne tutustuvat toisiinsa kahdentoista yksilön ryhmissä, kunnes ne seuraavana päivänä lajitellaan sukupuolen ja koon perusteella ja sijoitetaan karsinoihin kuuden sian ryhmiin. Tämä järjestelmä edistää järjestystä karsinoissa ja muita pienikokoisempien sikojen kasvua.

2 Rehuoptimointia ja -korjauksia tehdään tilalla päivittäin sekä kastraateille että nuorille emakoille. Rehumäärää säädetään tietokoneella, mutta Jari tarkistaa kaukalot myös käsin ensimmäiset 45 päivää käyttäen pientä ruutuvihkoa apunaan.

3 Hyvä ilmanvaihto on tärkeää. Kuivat karsinat ovat merkki hyvästä ilmanvaihdosta. Jari ei säästele lattialämmityksessä, kun uusi ryhmä saapuu. Hänen mukaansa 20 asteen lämpö on alussa sopiva. Ja karsinat ovat kuivia ja hienoja.

”Kun on kerran saavuttanut hyviä tuloksia, sillä tasolla haluaa myös pysyä.”

Tuottajan työpöydän ABC

Nautatuottajat ovat jo päässeet käyttämään työpöytää ja muut tuotantosunnat seuraavat perässä.

Tuottajan työpöydän Talous-osiosta löytyvät tilasi rahaliikennettä koskevat asiat yhdeltä sivustolta. Teetpä itse kirjanpitosi tai käytät tilitoimistoa, toivomme sivuston tekevän asioiden hoitamisesta sujuvaa. Lähiaikoina tulee myös mahdolliseksi saada laskut verkkolaskuina A-Tuottajilta ja osuuskunnilta. A-Rehulta se on jo mahdollista ja ohjeet verkkolaskujen tilaamiseen löydät työpöydältä.

Mistä löydän helpoiten avoimet laskut?

Tuottajan työpöytä kokoaa yhteen näkymään A-Tuottajien ja A-Rehun laskut. Avoimet laskut -sivu näyttää kootusti laskut, jotka ovat vielä kokonaan tai osittain maksamatta ja lajittelee ne laskutyypin mukaan.

Laskuja pystyy järjestämään esimerkiksi eräpäivän mukaan ja näet suoritusta vailla olevan summan helposti. Suoritukset näkyvät työpöydällä pienellä viiveellä pankkiryhmästä riippuen. Kaikki laskut löytyvät myös Talousarkistosta.

ENNEN TYÖPÖYDÄN KÄYTTÖÖNOTTOA

lähestymme tuottajia kirjeitse ja pyydämme tarkistamaan tilan yhteystiedot käyttäjätunnusten luontia varten. Käyttäjätunnusena toimii sähköpostiosoite ja tunnukset ovat henkilökohtaiset. Atria Tuottajien uudet sivut löytyvät osoitteesta **uusi.atriatuottajat.fi**.

Uudelle Tuottajan työpöydälle on koottu tietoa ja toimintoja helpottamaan arkea ja tulevaisuuden suunnittelua.

Mistä pääsen tarkastelemaan tilityksiäni?

Löydät tilitykset Talousarkistosta, josta saat myös tulostettua ne. Saat uudesta tilityksestä tiedon sähköpostiisi ja Tuottajan työpöydälle muistutuksiin. Avaamattomat tilitykset näkyvät punaisina ja avatut mustina. Arkistoon tallentuu tieto siitä, millä käyttäjätunnuksilla dokumentti on luettu. Dokumentin voi merkitä myös tulostetuksi tai maksetuksi.

Talousarkistosta löydät myös muut tilaasi koskevat dokumentit. Niitä pystyy järjestämään esimerkiksi tyyppin ja ajankohdan mukaan. Tiedot säilytetään Tuottajan työpöydällä kirjanpitolain vaatiman ajan.

Mitä muuta uutta löydän sivuilta?

Tuottajan työpöydältä löydät esimerkiksi yhteenvedon eläinten ostoista ja myynneistä. Voit itse määrittää, miltä aikaväliltä tietoja haet. Tiedot on lajiteltu tapahtumapäivän ja eläinlajin mukaan, ja näet helposti yhteenlasketut summat. Tiedot saa vietyä myös Excel- tai CSV-tiedostoksi, jolloin niitä on helppo käsitellä lisää tarpeen mukaan.

JUTTUSARJAN OSA 3/3

TEKSTI: Niina Immonen, kehityspäällikkö Atria Sika

9
vinkkiä

”Kehitys loppuu tyytyväisyyteen – aina on varaa parantaa”

Tämä on kolmiosaisen työajan mittaamiseen ja kehittämiseen keskittyvän juttusarjan viimeinen osa. Edellisissä osioissa olemme pohtineet työajan mittaamista ja työajan käyttöä. Nyt puhutaan tilan kehittamisestä.

Työn tehokkuutta parantavia investointeja, robotiikkaa ja älykkyyttä tarvitaan tulevaisuudessa koko ajan enemmän.

Kehityksessä on pysyttävä mukana, mikäli haluaa pitää tilan kilpailukykyisenä. On syytä tiedostaa myös työvoiman saannin vaikeutuminen. Digitaalisuus ja robotiikka voivat olla kotieläintilan valtteja työmarkkinoilla, jossa laadukkaasta työvoimasta jo kilpaillaan.

Joka tapauksessa sikalan tekniikan nykyaikaistamisella ja erityisesti suorittavan rutiiniluontoisen työn korvaamisella on merkittävä rooli tulevaisuudessa. Tässä kehityksessä kannattaa seurata aktiivisesti, mitä maailmalla tapahtuu. Mutta tilan kehittäminen ja tehostaminen on paljon muutakin kuin investointeja.

TEHOSTA JÄRKEISTÄMÄLLÄ

Vierailin alkuvuodesta 5 000 emakon tilalla Itä-Saksassa. Tilalla oli ollut keskimäärin 150 emakkoa yhtä työntekijää kohden, ja hollantilaiset omistajat rekrytoivat tilalle ammattitaitoisen hollantilaisen päällikön tehostamaan tilan työntekijöitä.

Vaikka saksalaiset ovat järjestelmällisiä tekijöitä, he eivät pärjää hollantilaiselle työajankäytön tehokkuudelle. Saksalaiset käyttävät keskimäärin 4–5 tuntia enemmän aikaa emakkoa kohden

kuin hollantilaiset, vaikka hollantilaisilla tuottavuuskin on parempi.

Omistajien tavoite oli tehostaa työnkäyttöä noin 35 prosenttia niin, että yhtä työntekijää kohden olisi 250 emakkoa. Työntekijöiden käyttämä työaika sisälsi pesut ja pienet korjaukset. Tuottavuus oli 30 myytyä porsasta vuosiemakkoa kohden. Työaikatavoite oli siis vähentää työajankäyttöä noin kahdeksan minuuttia eli 2,7 euroa myytyä porsasta kohden.

Vierailuni aikana tehostamisen puolivälitavoite oli jo ylitetty ja ainakin paikat olivat erittäin siistissä kunnossa. Tehokkuutta haettiin nimenomaan työvaiheiden järjeistämällä eli oikotietä onneen ei ollut.

KARSI TURHAT ASKELEET

Työntekijä tehostuu tiloilla käytännössä samalla tavalla kuin missä tahansa yrityksessä. Atriallakin se on arkipäivää. Tehostaminen ei tarkoita sitä, että juostaan kovempaa. Tai tehdään pidempiä päiviä.

Työn tehostaminen tarkoittaa sitä, että työvaiheet mietitään, järjeistetään ja keskitetään. Ei kävellä sikalaa päästä päähän turhan takia, vaan mietitään, missä järjestyksessä työvaiheet kannattaa tehdä. Erityisesti edellä mainitulla itäsaksalaisella tilalla käytävillä oli sen verran mittaa, että niitä kävelemällä sai hupenemaan tunnin, jos toisenkin. ■

TEHOSTA JOHTAMALLA

Työnkäytön tehokkuuteen ja kehittämiseen on paljon johtamistekniikoita, joista erityisesti Lean ja sen tarjoamat työvälineet tuovat apua:

- 1 Omistajan on itse sitouduttava muutoksen läpivientiin, seurantaan, kehittämiseen ja ylläpitoon. On myös äärettömän tärkeää tukea vetovastuussa olevaa työntekijää.
- 2 Johtamisrutiinit: Onko teillä selvät ja säännölliset johtamisrutiinit, jossa käydään työtehtävät ja tulokset säännöllisesti läpi työntekijöiden kanssa? Ovatko ihmiset oikeilla paikoilla?
- 3 Työruutiinit: Suunnittele ja kehitä. Kellota, paljonko rutiinitöihin menee aikaa ja mieti työntekijöiden kanssa, miten sitä voisi kehittää. Pilko tekeminen riittävän pieniksi kokonaisuuksiksi. Aseta tiettyjä tavoiteaikoja toistuville, tärkeille tekemisille ja käy niitä läpi viikkopalaverissa. Palkitse kehityksestä.
- 4 Keskity ratkaisuihin, ei ongelmiin.
- 5 Selvitä, mitkä ovat sikalatyön aikavarkaat.
- 6 Pidä oma osaaminen kunnossa, jotta voit hyödyntää kehittyvää teknologiaa.
- 7 Hyödynnä AtriaSika-kehityksen asiantuntijoita tilan työruutiinien kehittämisessä.
- 8 Kehitä työntekijöitä silläkin riskillä, että he lähtevät. Mieti, mitä tapahtuu, jos et kehitä työntekijöitä ja he jäävät. Sisäinen työnkierto auttaa työntekijöitä ymmärtämään, miksi asiat tehdään.
- 9 Vastaa tilan ja alan imagoa. Hyvät työntekijät ovat tehokkaita ja vievät kehitystä eteenpäin. Mutta he eivät halua tulla alalle, jos yrittäjä ei arvosta sitä itseään.

Koetilalta uutta tietoa porsaiden ruokintaan

Honkarannan tilalla Kurikassa on tehty A-Rehun ruokintakokeita viime vuoden elokuusta lähtien. Ensimmäisessä kokeessa verrattiin täysrehun ja ohravalkuaisrehun eroja välikasvatusporsaiden ruokinnassa.

Honkarannan tilan ensimmäisessä kokeessa verrattiin Agroxilla valmistettuja täysrehuja (A-Ponteva ja A-Kasvuporsas) ohravalkuaisrehu Mega S -tiivasteruokintaan. Porsaiden ruokinnan hoitaa tilalla heti vieroituksesta lähtien jäännösvapaa liemiruokkija, joka mahdollistaa jokaiselle venttiilille eri rehuseoksen. Koneelta ruokintatieto siirtyy automaattisesti Atria Tuottajille.

Vieroituksen yhteydessä porsaasat ajettiin pahnueittain välikasvatusosastolle, jossa pahnue puolitettiin koe- ja kontrollikarsinoihin. Porsaasat lajiteltiin koon mukaisesti suuriin, keskikokoisiin ja pieniin. Kokolajittelun jälkeen porsaasat punnittiin karsinoittain.

Kokeen porsaasat olivat kahden eri vieroitusr ryhmän porsaaita. Koe- ja kontrolliryhmään kuului 234 porsasta, jotka jaettiin 12 karsinaan. Vieroituskeskipainot olivat koeryhmässä 7,91 kiloa ja kontrolliryhmässä 7,81 kiloa. Molemmissa ryhmissä pienimmät porsaasat painoivat keskimäärin 5,4 kiloa ja suurimmat 10,5 kiloa. Porsaiden keskivieroituskäikä oli 28–29 päivää.

Vieroitusr yhmässä oli ensikkopahnueita 25 prosenttia (ryhmä 1) tai 16 prosenttia (ryhmä 2). Ensikkopahnueiden porsaasat sekoitettiin välikasvatusosastolla vanhempien emakoiden porsaiden kanssa samoihin karsinoihin. Porsaasat punnittiin karsinakohtaisesti aina rehun vaihtuessa ja myyntipäivänä.

ASTEITTAIN UUTEEN REHUUN

Sekä täysrehuruokinnassa olevan koeryhmän että OVR-ruokinnassa olevan kontrolliryhmän porsaasat ruokittiin

samoilla täysrehuilla ensimmäiset kaksi viikkoa vieroituksesta. Ensimmäiset kaksi päivää vieroituksesta porsaasat saivat A-Milkiwean Profit -täysrehua. Kolmantena ja neljäntenä päivänä rehu vaihdettiin asteittain A-Starttiin.

Kun vieroituksesta oli kulunut 13–14 päivää, rehut vaihdettiin asteittain: koeryhmässä otettiin käyttöön A-Ponteva Porsas ja kontrolliryhmässä siirryttiin OVR-Mega S -vilja-kasviöljyruokintaan (OVR-seos 1). Ruokinnat siis erosivat toisistaan, kun vieroituksesta oli kulunut 15 päivää, ja seuraavalle rehuseokselle ryhmät siirtyivät 29 päivän jälkeen vieroituksesta. Silloin koeryhmä siirtyi A-Kasvuporsaal ja kontrolliryhmä OVR-seos 2:lle.

OVR-seokset optimoitiin energia- ja aminohappotasoi ttaan samalle tasolle kuin täysrehut. Sulavan lysiinin määrä energiayksikköä kohden oli 10,6 grammaa päivinä 14–28 ja siitä eteenpäin myyntiin asti kymmenen grammaa. Porsaaita ruokittiin ohjeellisen ruokintakäyrän mukaan ja rehun syöntiä lisättiin tai vähennettiin syönnin mukaan.

TULOKSET HYVIÄ JA ERINOMAISIA

Molempien koeryhmien kasvutulokset olivat hyviä ja täysrehuryhmän erinomaisia. Täysrehuryhmä kasvoi 565 grammaa päivässä (myyntipaino 34,3 kiloa) ja OVR-ryhmä 469 grammaa päivässä (myyntipaino 31,0 kiloa). Kasvueroa syntyi jo päivinä 13–28 vieroituksesta eikä OVR-ryhmä saanut eroa kiinni.

Karsinakohtaisista kasvuista on nähtävissä, että vieroitusvaiheessa olleet painoerot eivät juurikaan muuttuneet, kun

vieroituspaino oli 6,5–9,5 kiloa. Kaikkein pienimmät porsaasat (5,4–5,5 kiloa) ylsivät 350 gramman päiväkasvuun OVR-ruokinnalla (0–46 päivää vieroituksesta). Vastaava kasvu oli täysrehuryhmällä noin 430 grammaa päivässä. Täysrehuryhmässä kuolleisuus oli 2,9 prosenttia ja OVR-ryhmässä 0,4 prosenttia. Rehuhyötysuhde täysrehuryhmällä oli niinkin alhainen kuin 1,67 ry/kasvukilo, kun OVR-ryhmä käytti 1,82 ry/kasvukilo.

”Molempien koeryhmien kasvutulokset olivat hyviä.”

Taloudellinen lopputulos laskettuna edellä mainituilla biologisilla tuloksilla (kasvu ja kuolleisuus), rehunkulutuksilla ja rehuseosten hinnoilla kääntää lopputuloksen OVR-ruokinnan eduksi. Ero OVR-ruokinnan hyväksi oli tässä kokeessa 1,91 euroa porsasta kohden.

Tämä oli ensimmäinen tilakoe, jossa haettiin päiväkasvun ja rehuhyötysuhteen alkutasoja tilalla sekä toimivia menetelmiä. Tavoitteena on saada luotettavia tuloksia mahdollisimman järkevällä ylimääräisellä työnkäytöllä. Koe herätti monia kysymyksiä, joihin meneillään olevilla ja tulevilla kokeilla yritetään saada vastauksia ja parannuksia.

Koe antoi varmuutta siitä, että täysrehuruokinnassa ollaan oikealla tiellä, mutta OVR-ruokinnassa on vielä pyrittävä pienempiin kasvueroihin. Käytännössä etenkin pienet porsaasat vaativat, että OVR-ruokintaan totutetaan riittävän pitkä aika. ■

MYyntipÄÄllikkö Soile Kyntäjä tarkkailee emakoiden liemen koostumusta.

Sikojen ruokinta vaatii tarkkuutta

Ruokintatekniikalla ja riittävällä komponenttien määrällä mahdollistetaan rehuseoksien limittäiset vaihdot ja päästään ruokintavaatimusten mukaiseen ruokintaan.

Ruokinnan hienosäätöön tarvitaan useita komponentteja. Viljojen ohella tarvitaan valkuaiskomponentteja, rasvoja ja eri premiksejä, jotka sisältävät muun muassa kivennäisiä, vitamiineja sekä amino- ja orgaanisia happoja.

Lisäksi ruokkijat voidaan varustaa pien-annostelijoilla tai suursäkkipurkajilla. Punnitustarkkuus isoimmissa sekoittajissa ei yleensä toimi pienille määriille, jolloin kannattaa hyödyntää spiraalin käyntiaikaan perustuvaa sisäänottotekniikkaa. Piensekoittaja sen sijaan pystyy yleensä ottamaan kaikki komponentit sisään punnitsemalla.

Hyvänmakuinen liemirehu on suolainen, raikkaan happomainen tai pullan makuinen. Pahanmakuinen liemirehu on hiivainen, etikkahappoinen tai maistuu mullalta. Makuun vaikuttaa puutteellinen ruokintahygienia, joka on yleisin syy liemirehun pahaan makuun.

PERINTEISET KIERTÄVÄT LIEMIRUOKKIJAT

Perinteisten kiertävien liemiruokkijoiden etu on yksinkertaisuus ja edullisuus. Haasteina ovat jäämärehun määrä ja vähäiset mahdollisuudet tehdä useampia

seoksia samassa linjastossa. Myös putkiston vuotavat venttiilit ja kalvot aiheuttavat putkissa rehukäymistä.

Liemisekoitussäiliöiden sisäpinnoille muodostuu helposti bakteerikasvustoa. Hygieniaa voidaan parantaa tehokkaammalla säiliöpesurilla, hygieniajärjestelmällä ja muuttamalla kiertävä liemiruokintalaitteisto jäännösvapaaksi.

Kiertävien ruokkijoiden muuttaminen jäännösvapaiksi parantaa ruokintahygieniaa sekä mahdollistaa vaiheruokinnan ja limittäiset rehuvaihdokset. Järjestelmä mahdollistaa myös kuumen veden käyttämisen ruokinnassa, mikä parantaa rehun maistumista nuorille porsaille. Ruokintojen välillä jäännösvapaiden liemiruokkijoiden putkistoihin pumpataan puhdasta vettä tai ilmaa. Ruokkijoiden hankinnan yhteydessä tietokone täytyy usein uusia tai ohjelmistot päivittää.

VESITYÖNTÖISET JÄÄNNÖSVAPAA LIEMIJÄRJESTELMÄT

Vesityöntöisessä jäännösvapaassa liemijärjestelmässä tarvitaan puhtasvesisäiliö työntövedelle ja harmaavesisäiliö paluuviedelle. Mahdollisia haasteita ovat harmaan veden jatkokäyttö ja putkistojen hygieniariskien hallinta. Muutos-

työtä tarvitaan yleensä ruokintalinjojen putkiston tilavuuden pienentämisessä.

ILMATYÖNTÖISET JÄÄNNÖSVAPAA LIEMIJÄRJESTELMÄT

Ilmatyöntöiset täysin jäännösvapaat liemijärjestelmät toimivat ilman harmaata vettä. Rehu painetaan ilmalla suoraan kaukaloon. Järjestelmän ruokintaputket puhdistuvat automaattisesti ruokintojen välillä. Haasteita luo ruokinnan hitaus, mutta se mahdollistaa parhaan ruokintahygienian, tarkat annostelut ja rehuseoksien siirrot. Järjestelmä sopii erityisesti porsaiden ja imettävien ruokintaan.

Osa jäännösvapaiden liemiruokkijoiden alastuloputkista voidaan pestä ruokinnan jälkeen. Vieroitettujen porsaiden karsinoissa tämä on tehtävä harkiten, sillä liian iso vesimäärä kaukalossa vähentää porsaiden syöntiä alkukasvatuvaiheessa.

Markkinoilla on saatavilla myös ilmatyöntöisiä kuivaruokintakoneita, joissa vesi lasketaan kaukaloon heti rehuanostuksen jälkeen. Järjestelmän hinnat ovat samaa luokkaa kuin uudenaikaiset täysin jäännösvapaat liemiruokintajärjestelmät. Järjestelmän huono puoli ovat kalliimmat rehukustannukset kuin liemiruokintajärjestelmissä.

Perinteisten kiertävien liemiruokkijoiden muuttamisessa jäännösvapaiksi järjestelmiksi on monta etua. Tiloilta on saatu positiivista palautetta muun muassa syömisestä lisääntymisestä, päiväkasvujen noususta ja paremmasta maidontuotannosta.

A-Tuottajien ”Sikaloiden ylläpito- ja elinkaarikustannuksien selvittäminen Etelä-Pohjanmaalla” -hankkeessa on kartoitettu remonttitarpeita rehustamoissa. Atrian alkutuotannon asiantuntija Christer Rönqvist auttaa mielellään rehustamojen suunnittelussa Atrian tiloilla. ■

RUOKINTATEKNIIKAN HAASTEET REHUSTUKSESSA

1	Ruokinta vie paljon aikaa päivästä.	7	Ruokintaputkistojen tilavuudet ja pitkät etäisyydet sekoittajista viimeisiin venttiileihin.
2	Jauhatuksen kapasiteetti on rajallinen ja sekoituksien turpoamisajat pitkiä.	8	Jäämärehun määrä säiliöissä ja putkistossa sekä harmaaveden määrä ja käyttökohteet.
3	Yksilöllisen ruokinnan mahdollisuudet venttiilitasolla ovat rajalliset.	9	Sekoitussäiliöiden ja putkistojen puutteelliset hygieniatasot.
4	Rehuseoksien limittäiset muutosmahdollisuudet on hankala toteuttaa.	10	Kaukaloiden muotoilut tai pituudet ja niiden vaikutukset rehun annostelutarkkuuteen ja hygieniaan.
5	Laitteiston tietokone, ohjelmisto tai itse laite on vanhentunut eikä enää muokattavissa.		
6	Ruokkijoiden punnitustarkkuudet ovat epäluotettavia pienissä määrissä.		

Christer suosittelee

”Vastuullista kotimaista possua”

4 ANNOSTA

CHRISTER RÖNNQVIST

projektipäällikkö Atria Sika

”Työssäni kehitän atrialaista sikatuotantoketjua tiloilla. Vapaa-ajallani teen mielelläni maistuvia liharuokia vaimoni kanssa. Perunat ja kotimaiset vihannekset valitsen satokauden mukaan. Kastikkeisiin käytämme voita, kermaa, suolaa ja sopivia mausteita. Grillaamme jatkuvasti varhaisesta keväästä pitkälle syksyyn, pääosin epäsuoralla lämmöllä ja valurauta-alustalla. Kuten tässäkin reseptissä, suolaamme kokolihat pinnalta ennen grillaamista, mikä estää lihan kuivumista. Grillauksen aikana sivelemme lihoja ruokaöljyllä ja lopuksi mausteöljyllä.”

Uunipaistettua atrialaista possun ulkofilettä juureksilla ja viherpippurikastikkeella

4 ANNOSTA

Uunipaistettua porsaanfilettä

1 Atrian Viljaporsaan ulkofile tai 700–800 g Pihvifilettä
2 tl hienoa merisuolaa
1 tl mustapippurirouhetta
2 rkl ruokaöljyä

Uunipaistettuja lanttutikkuja

600 g lanttua
0,5 tl hienoa merisuolaa
0,5 mm valkopippurijauhetta
1 tl siirappia
1 rkl ruokaöljyä

Uunipaistettuja porkkanatikkuja

600 g porkkanaa
0,5 tl hienoa merisuolaa
0,5 mm Provence-ylttimeustetta
0,5 tl valkosipulijauhetta
1 rkl ruokaöljyä

Uunipaistettua lohkoperunaa

1,2 kg kiinteää perunalajiketta lohkoina
1 tl hienoa merisuolaa
2 rkl ruokaöljyä

Viherpippurikastiketta

40 g voita
3 dl kermaa
2 tl murskattua viherpippuria
0,5 mm inkiväärijauhetta
1 tl sipulijauhetta
2 tl makeaa sinappia
2 tl soijaa
0,5 dl paistolientä
1 dl vettä
1,5 tl perunajauhoa

1 Leikkaa file puhtaaksi. Ripottele pinnalle hienoa merisuolaa ja mustapippurijauhetta sekä laita ruokaöljyä päälle. Nosta uunipaistivuokaan ja anna vetäytyä tunti huoneenlämmössä ennen paistoa.

2 Kuori ja leikkaa juurekset noin sentin paksuisiksi tikuiksi ja laita erillisiin uunivuokiin. Laita mausteet ja öljy päälle ja sekoita. Kuori ja leikkaa perunat lohkoiksi ja laita uunivuokaan. Laita mausteet ja öljy päälle ja sekoita.

3 Lämmitä uuni 200 asteeseen. Paista liha kypsäksi asti, noin 45 minuuttia (sisälämpötila 75–80 astetta). Paista myös vihanneksia ja perunoita 45–60 minuuttia välillä sekoittaen.

4 Sulata voi paksupohjaisessa kattilassa ja kaada kerma kattilaan. Lisää mausteet ja anna kiehua hiljalleen noin 15 minuuttia. Lisää lihan paistoneste ja tarkista maku. Sekoita perunajauho kylmään veteen. Lisää seos kastikkeeseen ja sekoita sopivaan paksuuteen.

Karsinasta kaupunkiin

Yhdessä yrittäessä pitää jaksaa pitää huolta myös itsestään ja parisuhteesta. Siksi talviseen viikkoon Lotta Airilan ja Marko Iso-Tuiskun tilalla Ilmajoella mahtui myös hauskanpitoa.

>>

28.1.–3.2.

TUOTTAJAN VUOSI

Viikko tilalla -juttusarjassa seurataan neljän tilan arkea eri vuodenaikoina. Jokainen tila esittäytyy vuorollaan Atria Tuottajat -lehdessä ja loput kolme kertovat viikkonsa kuulumiset nettisivuilla.

Lue, miten viikko eteni muilla tiloilla: uusi.atriatuottajat.fi

ISO-TUISKUN TILA

Tilalla jatketaan vuosikymmeniä jatkunutta emakoiden pitoa ja kehittää sitä vahvasti kohti tulevaisuutta.

YRITTÄJÄT: Lotta Airila ja Marko Iso-Tuisku

TUOTANTOSUUNTA: Yhdistelmäsisikala

PERUSTETTU: Tila 1930, emakot sisään ja lehmät pois 1970, sukupolvenvaihdos 2004, nykyisellä isännällä sikoja ollut vuodesta 1994

ELÄIMIÄ: 320 emakkoa ja 750 lihasikaa.

MUUTA ERITYISTÄ: Uudiseläintuotanto ja rehuviljan viljely, tila toimii myös harjoittelutilana eri kouluasteille.

MAANANTAI ☀️

Maanantai on meillä vieroituspäivä. Tänään työpäiväni alkoi kuitenkin poikkeuksellisesti lihasikalasta kello seitsemän. Yleensä tulen työmaalle vasta saatuaani pienimmän lapsen päivän alulle, mutta nyt nakki napsahti itselle, kun lihasikalaa ja välikasvattamoa hoitava väki oli vapaalla. Lihasikalan jälkeen ehdin vasta vähän aloitella välikasvattamon hommia, kun meitä kuvaamaan tullut Tuukka tupsahti jo paikalle ja hyvin pian perässä Pohjois-Koiviston Pasi, mukanaan uusia haalareita. Vitsailimme jo ennen Pasin tuloa, kuinka näissä kuvissa aina kaikki näyttävät niin jäykiltä ja puhtailta!

Tuukan ja Pasin kanssa kiersimme sikalan eri osastoja kuvia napsien ja ajankohtaisia jutellen. Puhetta tuli muun muassa lihasikojen kovasti kasvaneesta keuhkokalvontulehdusten määrästä sekä sen aiheuttajista, hoidosta ja ennaltaehkäisystä.

Vierailijoiden lähdettyä pääsimme vihdoin aloittamaan vieroituksen. Lounas hoitui tänään Kotipizzan antimilla, jotka työntekijämme Ville toi mukanaan. Tuvan jääkaappi kun ammotti tyhjyyttään lomareissumme jäljiltä. Kesken vieroitusurakan Ilmajoen K-Supermarketin myyjä toi vielä tilaamani tavarat (minä <3 kotiinkuljetus).

Monta kuperkeikkaa tehtiin ennen kuin kaikki siat olivat taas järjestyksessä halutuilla paikoilla sekä porsituksessa, välikasvattamossa, joutilaspihatossa että siemennyksessä. Sitten isännän nuorempi teinipoika Heikki pääsi pesemään tyhjentyneitä porsituskarsinoita. Pian niihin jo siirrettiinkin uusia eläimiä, joista ensimmäinen porsio jo maanantain ja tiistain välisenä yönä.

Illalla kävin vielä Ilmajoen keskustassa sijaitsevan asuntomme taloyhtiön hallituksen kokouksessa ja kirjastossa hake-

massa uutta luettavaa. Isännän työpäivä jatkui sikalassa ja muissa tilan hommissa iltayhdeksään. Onneksi ovat isovanhemmat ja kaksi isompaa veljeä nuorimman lapsen Urhon kanssa olemaan. Tänään tarvittiin heitä kaikkia, jotta päivä saatiin kahlattua läpi.

TIISTAI ☁️

Tänään jätin Urhon ja Markon nukku-maan ja kahvitteilin kouluun valmistautuvan Heikin kanssa ennen lihasikalaa lähtöä. Nyt pysyin jo paremmin ruokkijan tahdissa ja ehdin kolata kaikki karsinat ennen ruuan tuloa. Lihasikalan jälkeen keräsin välikasvattamossa edellis- ja viime viikolla vieroitettujen porsaiden ryhmistä muusta porukasta jälkeen jääneitä omaksi ryhmäkseen. Tämä on tosi tärkeä työvaihe, jos halutaan, että nämä ”räpäleet” joskus saataisiin hyvin kasvaviksi lihasioiksi asti.

Seuraavaksi porsituksenhoitaja Keijo jo kertoikin, että edellis yönä oli tullut niin paljon porsaita, että tarvitsi tehdä ammaemakko imettämään ns. ylimääräisiä. Yhdessä tämä työvaihe sujuu paljon helpommin. Sen jälkeen hahmottelimme vähän tulevaa viikkoa, kun maanantain viikkopalaveri oli jäänyt pitämättä muun kiireen vuoksi. Lisäksi tein kirjauksia Sikavaan ja WinPigiin sekä lähettelin sähköpostia mahdollisille kesäharjoittelijoille ja -työntekijöille. Isäntä oli tällä välin ehtinyt hoitaa siemennyksen ja siirtää lihasikalaa porsaita.

Tämän jälkeen isännän tiistaipäivään mahtui vielä paljon sikalan ulkopuolista työtä ja minulle MLL:n paikallisosaston hallituksen kokous.

KESKIVIikko ☀️

Keskiviikon isäntä aloitti siemennysosaston hoidolla, välitysporsaiden valinnalla ja tyhjäksi myytävän osaston loppupunnituksella. Tänään lähti 145 possua

”Monta kuperkeikkaa tehtiin ennen kuin kaikki siat olivat taas järjestyksessä.”

Ala-Könnin Ilkalle, joka on isännän pikkuserkku ja Urhon kummisetä.

Kävin hakemassa junalta äitini ja tapaa-massa SeAMKilla opettajaa agrologiopintoihini liittyen. Samalla reissulla hoitui kesäharjoittelijan haastattelu. Sikalaan kun ei ole harjoittelijoista tunkua, niin sopivan oloiset pitää napata heti. Sitten kävimme isännän kanssa pankissa hoitamassa asioita ja pikaisella lounaalla Äärellä-ravintolassa (suositellut!). Kotona käytin tilaisuuden hyväkseni ja otin pienen välikuoleman, kun lapsi viihtyi mummun kanssa. Flunssa painaa päälle ja väliin jäi Eteläpohjalaiset Kylät ry:n hallituksen kokous Seinäjoella.

TORSTAI ☁️

Torstaina tasailimme keskiviikkoilta-päivän jälkeen syntyneitä pahnueita, pesimme porsitusta ja välikasvattamoa, rokotimme ensikoita, nostimme korjaukseen lähtevän öljysäiliön, haimme eläinten hyvinvointikorvausta, ilmoitimme sikamääriä sikarekisteriin ja yritimme selvittää flunssan kourissa.

PERJANTAI ☁️

Tänään kävimme Sarkamessuilla. Ehdimme juuri sopivasti Suomen Sikayrittäjien sikaseminaarin alkuun, kun oikein pistimme vauhdiksi sikalatöissä. Jotenkin jäi sellainen fiilis panelistien keskusteluista, että jokainen on oman onnensa seppä.

Alexander Backlund esitti hyvän kysymyksen sika-aiheisen opetuksen

tulevaisuudesta Suomessa. Me olemme kantamassa oman kortemme kekoon osallistumalla Sedun aloitteesta lähteneeseen tilojen ja koulun yhteistyöhön. Aika näyttää, millaisen mallin se ottaa.

Messuilla näkyi paljon tuttuja, sikaihmisä, muiden tuotantosuuntien edustajia ja kauppiaita, joten eteneminen osastolta toiselle oli hidasta. Rönqvistin Christerin kanssa katselimme sikaloiden laajennus- ja peruskorjaussuunnitelmia. Messuista ei jäänyt ihan niin lehmänäytelyolo kuin aiempina vuosina. Ilta sujui leppoisasti palkanmaksun ja iltakierroksen parissa.

LAUANTAI ☁️

Lauantaina oli melkein niin kuin vapaa-päivä! Isäntä kävi aamulla vain siementämässä ja sitten lähdimmekin jo kohti Seinäjokea ja perheasiainkeskuksen järjestämää parisuhdekurssia. Kyllä tässä yhdessä yrittäessä pitää jaksaa pitää huolta muustakin kuin sikojen ja työntekijöiden hyvinvoinnista. Suosittelemme kaikille. Kurssin jälkeen emäntä jatkoi vielä iltaa kavereiden kanssa Seinäjoella ja isäntä lähti sukulaispojan syntymäpäiville taaperon ja teinin kanssa.

SUNNUNTAI ☀️

Sunnuntaina valmistauduimme tuttuun tapaan maanantaita ja vieroitusta varten siirtämällä tiineeksi skannatut emakot joutilaspihattoon, laskemalla vieroitettavien emakoiden porsasmäärät ja mittaamalla näiltä emakoilta silavat, jotta ne osataan maanantiaamuna järjestää oikein siemennysostolla. Iltapäivällä haastateltiin vielä yksi työnhakija, aurattiin pihaa ja autettiin naapurin turkistarhaajaa jäätyneen vesiputken kanssa. Huomenna paikalla ovat taas kaikki työntekijät, mutta itse olen Seinäjoella agrologiopintojen parissa koko päivän. ■

ASIAANTUNTIJAN SILMIN

Kehityskohteet löytyvät yhdessä

Oma yhteinen historiani Iso-Tuiskun tilan kanssa on jo pitkä, toistakymmentä vuotta. Varsinaisia tilakäyntejä on ollut kuitenkin aika harvakseltaan.

Tilan tunnusluvut ja tuottavuus ovat olleet koko ajan korkealla ja jokapäiväinen tekeminen huolellia mietittyä. Roolini onkin liittynyt enemmän tuottavuuteen. Pyrin autamaan tilaa analysoimaan tuotantolukuja niin, että he löytäisivät oleellimmat kehityskohteet.

Käytännössä olen ennen tilakäyntiä ajanut tilan tuotantotulokset koneelta ja etsinyt niistä omasta mielestäni tärkeitä kehityskohteita. Näistä olemme sitten yhdessä keskustelleet ja pohtineet ratkaisuja.

Lisäksi pidän tärkeänä, että voin analysoida ja verrata tilakäynnillä nähtyjä tai puhuttuja asioita muilta tiloilta saatuihin kokemuksiin. Kun olemme saaneet sovittua kehityskohteet ja tavoitteet, tila itse miettii miten veisi sovitut asiat käytäntöön.

Oman kehittäjäurani aikana tarve on muillakin tiloilla mennyt yhä enemmän tähän suuntaan ja olen voinut keskittyä käytännön tekemisen ohjeistamisesta tilan tuottavuuden analysointiin ja ”heikoimpien” lenkkien etsimiseen – ja nykyhetken lisäksi myös pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmiin.

Marko Övermark
asiantuntija Atria Sika

Maitoyrittäjät

– kaikki lähtee johtamisesta

Maitoyrittäjät ry on maitobisneksessä tosissaan olevien, innostuneiden ja toimintaansa kehittävien maitotilallisten yhdistys.

Maitoyrittäjät ry valmentaa maitoyrityksiä johtamisessa, jakaa yrittäjien kokemuksia ja kannustaa laadulliseen kasvuun. Yhdistys järjestää seminaareja, työpajoja, opintomatkoja ja kursseja kotimaassa sekä ulkomailla.

– Osaava porukkamme tarjoaa jäsenille ja muille innokkaille ammatiasiaa maitoyrityksen kilpailukyyn kehittämiseksi. Vastapainona haluamme viettää yhdessä mukavaa vapaa-aikaa ja verkostoitua, toiminnanjohtaja **Henna Mero** kertoo.

Kipinä yhdistyksen perustamisesta syntyi vuonna 2013. Maitoyrityksillä oli tarve kehittyä ja kasvattaa osaamista sekä tiivistää harvenevaa yritysten verkostoa haasteelliseksi muuttuneessa toimintaympäristössä. Ideaan haettiin pontta myös Progressive Dairy Producers of Wisconsin -yhdistyksestä, joka on toiminut pitkään maitoyrittäjien osaamisen kehittäjänä ja verkostona Yhdysvalloissa.

Maitoyrittäjät ry on riippumaton vaikuttaja, joka ajaa tulevaisuuden maitoyrittämisen etuja ottamalla kantaa ja

vaikuttamalla alaa koskeviin päätöksiin. Se toimii tiiviissä yhteistyössä jalostusteollisuuden, tavarantoimittajien, neuvontajärjestöjen, hallinnon ja poliittisten edunvalvontajärjestöjen kanssa osallistumalla toimialan kehittämistyöhön ja työryhmiin.

– Tavoitteenamme on saada Suomeen kansallinen maitostrategia, joka ohjaa koko maitosektorin toimintaa ja suuntaa. Olemme avanneet siitä keskusteluja eri toimijoiden kanssa. Kansallinen nurmistrategiatyö on aloitettu ja se valmistuu vuoden 2019 loppuun mennessä.

VOIMAA VERKOSTOSTA

Maitoyrittäjissä on jäsenenä 260 maitoyritystä ja kannattajajäsenenä 55 alan kaupallista yritystä tai toimijaa. Yhdistyksen puheenjohtaja on maitotilayrittäjä Juha Kantoniemi Ähtäristä.

Jäseneksi ovat tervetulleita kaikki, jotka haluavat verkostoitua ja kehittää omaa johtamisosaamistaan entistä paremmaksi, maakunnasta, koosta tai tuotantotavasta riippumatta. Yhdistys tavoittelee vuoteen 2023 mennessä yhteensä 600

”Tavoitteenamme on saada Suomeen kansallinen maitostrategia.”

jäsentä, jotka tuottavat noin 40 prosenttia Suomen maidontuotannosta.

– Tärkein toiminnallinen tavoitteemme on kehittää jäsenyritystemme kilpailukyky eurooppalaiselle huipputasolle. Tähän haasteeseen vastaamme valmentamalla yrittäjille ja esimiehille johtamisosaamista ottamalla oppia ja ideoita parhailta asiantuntijoilta ja menestyvistä maitoyrityksistä niin kotimaassa kuin kansainvälisesti, Mero kuvailee.

Maitoyrittäjät ry on European Dairy Farmersin (EDF) yhteistyökumppani. Se on maitoyrittäjien verkosto, jossa opitaan yhdessä vertailemalla eri yritysten vertailukelpoisella menetelmällä kerättyjä tuotantokustannustie-

MAITORYITTÄJÄT RY:N tärkein tavoite on kehittää jäsenyritysten kilpailukyky eurooppalaiselle huipputasolle.

toja keskenään. Suomalaisia tiloja oli vuoden 2018 talousvertailussa mukana yhdeksän. Tuolloin oli kerätty vuoden 2017 tuotantokustannustiedot.

– Voimme vertailla suomalaisia tiloja eri maiden tiloihin ja oppia, missä suomalaisilla tiloilla ja kullakin yksittäisellä tilalla on parantamisen varaa. Suomen tilaryhmä vertailee taloustuloksia myös keskenään ja pohtii omia parannusmahdollisuuksia suhteessa EDF:ään ja toisiin suomalaisiin tiloihin kaksi kertaa vuodessa, Mero toteaa.

Maitoyrittäjät ry on kehittämässä yhdessä Suomen Yrittäjäopiston kanssa myös muilta toimialoilta yleistä, mutta maitoyrityksissä ihan uutta yritysvalmennuksen toimintamallia. Siinä bisnesvalmentajat sparraavat yritysjohtoa katsomaan yritystä joko liiketoiminnan, strategian, talouden, henkilöstöjohtamisen tai tuottavuuden kehittämisessä ja ennen kaikkea yrityskokonaisuuden johtamisessa. Uusi toimintamalli otetaan käyttöön syksyllä 2019. Sen myötä yrityksille tarjotaan myös yritysvalmentajia. ■

Lue lisää:
maitoyrittajat.fi

MaitoAkademia laajeni Tuottajain Maidon alueelle

Tuottajain Maidon alue innostui Atria Tuottajien ja Pohjolan Maidon yhteisestä MaitoAkatemiasta ja perusti oman.

Tuottajain Maidon Maito-Akatemia-hanke keskittyy pienryhmätoimintaan, mutta suunnitelmissa ovat myös teemapäivät, kotimaan retket ja vuosittain järjestettävä seminaari.

Alueella on jo aloittanut 17 pienryhmää. Ensimmäisten ryhmien teemat ovat investoinnit, nurmi ja tuottavuus. Ryhmät ovat pääosin kokemusryhmiä, joissa pääosassa ovat tuottajat ja heidän osaamisensa. Ryhmävetäjät toimivat lähinnä moderaattoreina, jotka ohjaavat keskustelua päivien teemoista.

MaitoAkademia poiki myös ensimmäisen kaksipäiväisen huippuseminaarin, joka pidettiin Lappeenrannassa tammi-kuun puolivälissä. Paikalla oli 80 henkilöä kuuntelemaan ja keskustelemaan maitotalan ajankohtaisista asioista.

Seminaarissa kuultiin muun muassa tanskalaista talouskonsulttia Ole Kristenseniä. Yrittäjäpuheenvuoron piti Kukkulan Tila Oy:n Juho Nivala. Esityksistä huokui molempina päivinä sama viesti: kannattava maitotilayritys panostaa johtamiseen. Osallistujat saivat myös maistaa maailman parasta pihviä JN Meat Internationalin John Nielsenin grillaamana.

ENSIMMÄINEN KAKSIPÄIVÄINEN maitoakatemiaseminaari järjestettiin Lappeenrannassa.

Toiminta on lähtenyt käyntiin hyvällä vauhdilla ja pienryhmät ovat täyttyneet innostuneista tuottajista. Uusia teemaryhmiä on jo suunnitteilla ensi syksyksi. Kuuntelemme mielellämme myös tuottajiemme toiveita ja ideoita, eli mikäli sinulla on toiveissa tietty teema pienryhmälle, niin kerro siitä meille. ■

**”MaitoAkademia on
tuottajia varten.”**

ALUEELLA on jo aloittanut 17 pienryhmää, ensimmäisten joukossa Savonlinna ja Kouvola.

Genomiarvostelusta työkalu emolehmätiloille

Maaliskuussa alkava genomihanke kerää tietoa, joka auttaa löytämään karjojen parhaat suvunjatkajat. Ensimmäiseksi tarvitaan runsaasti näytteitä aktiivisilta tiloilta.

Emolehmätiloille rakennetaan parhaillaan työkalua, jolla voi valita parhaat eläimet jatkaamaan sukua riippumatta siitä, ovatko ne risteytyseläimiä vai puhdasrotuisia. Tavoitteena on löytää eläimet, jotka ovat sekä emo- että lihantuotanto-ominaisuuksiltaan hyviä, mutta samalla ympäristöä vähiten kuormittavia ja rehuhyötysuhteeltaan taloudellisia.

Genomiarvostelun luominen liharoduille tuli mahdolliseksi, kun maa- ja metsätalousministeriö myönsi kolmevuotisen Makera-rahoituksen hankkeelle, jossa ovat mukana Atrian lisäksi Luke, Faba Osk, HKScan, Snellman, NAV, Viking Genetics ja Irlannin nautojen jalostusorganisaatio ICBF. Genomihanke aloittaa toimintansa maaliskuussa.

ENSIN LUODAAN VERTAILURYHMÄ

Ensimmäiseksi muodostetaan vertailuryhmä. Siihen tarvitaan paljon näytteitä niistä emotilojen eläimistä, joille on ehtinyt kertyä omia ja vähintään yhden jälkeläisen tuloksia. Kun rodusta on genotyyppitetty 2 000 eläintä, voidaan ruveta laskemaan kyseiselle rodulle suomalaisia genomisia jalostusarvoja yhdistämällä genomitieto tuotantotietoihin. Vertailuryhmät muodostetaan viidestä rodusta: angus, charolais, hereford, limousin ja simmental.

Mitä suurempi määrä tarkkailukarjoja lähtee heti näytteenottoihin mukaan, sitä nopeammin saamme dataa kerättyä rotukohtaisesti. Tätä kautta voimme ennustaa jo vasikasta, minkälainen siitä on tulossa. Tarkkailukarjoja tarvitaan monien mitattavien ominaisuuksien laskentaan, tuotantokarjojen näytteet hyödyntävät esimerkiksi poikimavälin ennustamista.

Yllättävän paljon erilaista jalostuksen kannalta oleellista tietoa kertyy myös automaattisesti esimerkiksi nautarekisterin kautta. Tällaista tietoa ovat muun muassa syntymät, poistot, poikimavälit ja poikimaiät hiehoilla sekä tietysti polveutuminen. Myös teuras- ja vasikoiden välitystiedot voidaan hyödyntää.

OSALLISTU NÄYTTEENOTTOON

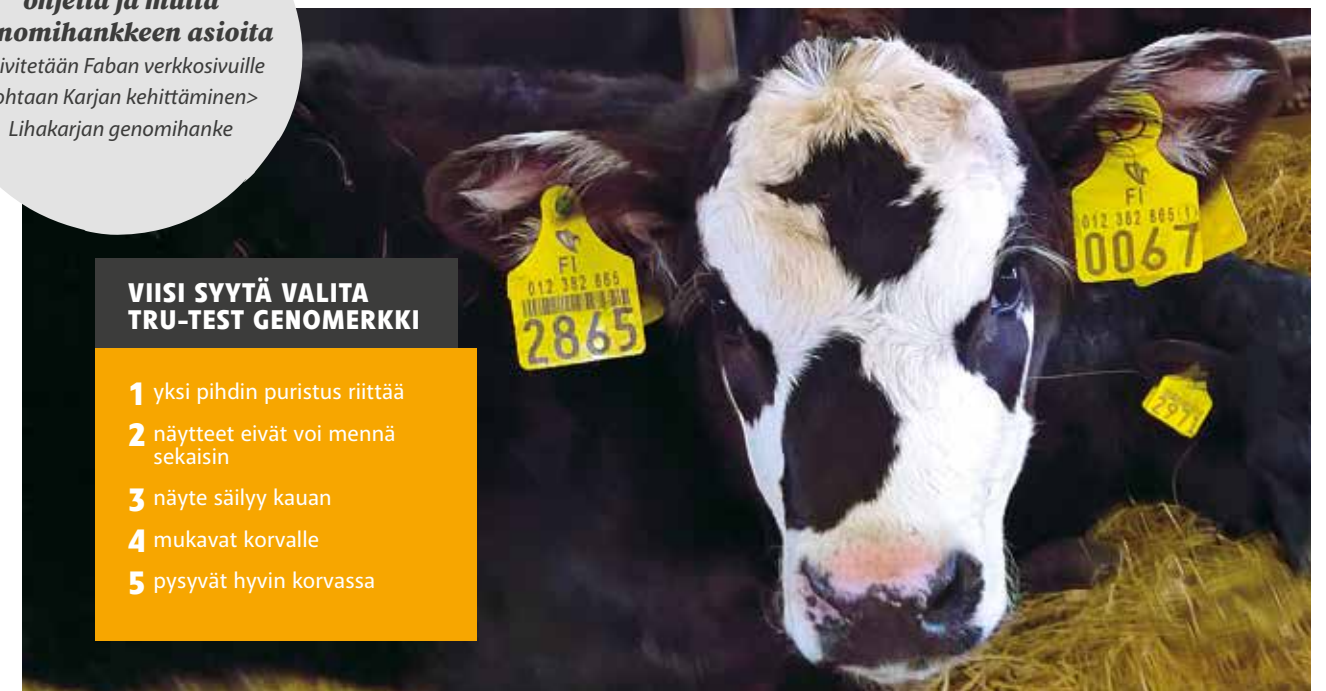
Osallistua voit, kun tilaat vasikoille vapaiksi korvamerkeiksi joko A-Rehun Tru-Test GenoMerkin tai Faban Allflex DNA-merkin, jonka parina on eMerkki. Kiinnityspihdit on muistettava hankkia ajoissa myös. Kun kiinnität tällaisen korvamerkin vasikan korvaan, leikkaat korvasta samalla pienen palan näyteputkiloon, jossa se säilyy hyvin ja siitä voidaan tehdä vasikalle genotyyppitys. Vanhempien eläinten näytteenotto-ohjeet valmistuvat pian, niille ei voi tilata GenoMerkkejä. ■

Näytteenotto- ohjeita ja muita genomihankkeen asioita

päivitetään Faban verkkosivuille
kohtaan Karjan kehittäminen >
Lihakarjan genomihanke

VIISI SYYTÄ VALITA TRU-TEST GENOMERKKI

- 1 yksi pihdin puristus riittää
- 2 näytteet eivät voi mennä sekaisin
- 3 näyte säilyy kauan
- 4 mukavat korvalle
- 5 pysyvät hyvin korvassa

GROWSAFE-LAITTEET on suunniteltu nupoille sonneille. Päänaukko on säädettävä niin, että vain yksi sonni mahtuu syömään kerralla. Näin sonnit voivat olla ryhmäkarsinoissa ja syönti saadaan silti mitattua yksilöllisesti eMerkkitun- nistuksen avulla.

Rehuhyötysuhteen erot esiin syönninmittauksella

Siitossomnikasvattamon syönninmittaus näyttää erot sonnien rehuhyötysuhteessa sekunnin välein ja kymmenen gramman tarkkuudella.

Marraskuussa 2018 valmistui **Mikko Peuran** uusi kasvattamo, jossa Atria Tuottajien siitossomnikasvatus jatkuu uusin menetelmin. Kasvattamoon mahtuu 200 sonnia, joista puolelle on asennettu GrowSafe-syönninmittauslaitteet.

Sonnit vaihdetaan kasvukokeen puolivälissä kasvattamon päädyssä toiseen niin, että toinen puoli sonneista pääsee mittaustaitteiden valvontaan – näin niistä voidaan saada riittävä määrä mittaustuloksia ennen huutokauppaa. Ensimmäisenä käyttövuonna aikaa on niukasti, mutta seuraavina vuosina aika-taulu on hieman väljempi.

GrowSafe-syönninmittauslaitteiston näkyvin osa on kaukalo- rivi kehikko-

neen. Muovikaukalot lepäävät herkkien vaakapalkkien päällä ja niiden edessä on tuulensuojalevy, jonka tarkoituksena on vähentää tuulen aiheuttamaa häiriötä mittaukseen. Yhteen kaukalo- on ei pääse kuin yksi sonni kerrallaan syömään.

Syöntiaukkoa voidaan säätää sonnien koon mukaan. Kaukalon reunaa kiertää elektronisia korvamerkkejä lukeva antenni, joka tunnistaa, mikä sonni on kaukalossa syömässä. Vaakapalkit punnitsevat kymmenen gramman tarkkuudella rehun, joka kaukalosta on vähentynyt. Laitteisto lähettää rehumassan painotiedon muutoksen ja eläimen tunnistetiedon sekunnin välein yksikköön, joka lähettää sen edelleen langattomasti tietokoneelle. Näin jokaisen sonnien rehunkulutus tallentuu päiväkohtaisesti.

Yksittäisen sonnien, karsinan tai koko mittausröhmän syöntimäärää voi tarkastella tietokoneella esimerkiksi pylväsi- diagrammeista. Sieltä näkee nopeasti syönnin vähenemisen, jonka jälkeen voi käydä katsomassa kyseistä sonnia karsinassa ja huomata etuajassa, jos se on sairastumassa tai jos sen elektroninen korvamerkki on pudonnut.

Sonnien rehuhyötysuhteen mittaukseen tarvitaan vähintään 70 päivän mittaus- jakso, josta vähintään puolet on oltava kunnollisia mittaustuloksia. Näitä jaksoja mahtuu siitossomnikasvattamomme kasvukoejaksoon kaksi. Sonneilla on havaittu suuria eroja: toiset syövät joka päivä tasaisesti, toiset syövät yhden päivän aikana paljon ja seuraavat pari päivää vähemmän.

SYÖNNINMITTAUSJAKSON aloitus- ja lopetuspäivänä sonnit punnitaan ja niiden selkä- lihasten paksuus, pinta-ala, pintarasvan paksuus sekä lihaksen sisäinen rasva mitataan ultraäänilaitteella. Mittauksen tekevä Maiju Pesonen kertoo, että paremmalla rehuhyö- tysuhteella tulee vähemmän pintarasvaa. Toisaalta jos pintarasvaa on liian vähän, on vaarana, että sonnien perimästä katoaa myös naarashedelmällisyys.

KOSKAAN AIEMMIN ei siitossomnikasvattamon sonneista ole kertynyt näin paljon tietoa kasvukokeen ajalta, iloitsee Susanna Vehkaoja ja osoittaa rehunkulutuskäyriä GrowSafe-ohjelmistosta. Mikko Peuralle ohjelmiston tietojen seuraaminen on osa jokapäi- väistä hoito- ja ruokintatyötä.

VIIME SYKSYNÄ emolehmätilojen seminaarissa luennoimassa ollut Irlannin nautojen jalostusorganisaation (ICBF) edustaja Stephen Conroy kävi tutustumassa GrowSa- fe-laitteiden asennusvaiheessa siitossomnikasvattamoomme. Hän vastaa Irlannissa sonnien testiasemasta, jossa on eri valmistajan vastaavat laitteet.

APETTA KAHDESTI PÄIVÄSSÄ

Rehukaukaloita ei voi täyttää aivan täyteen, sillä se häiritsee syömässä käyvän sonnien tunnistamista. Siksi Mikko jakaa appeen kahdesti päivässä, mikä on suureksi hyödyksi myös sonnien syönnin aktivoimiseksi ja ryntäilyn vähentämiseksi. Sonnit ovatkin olleet hämmästyttävän rauhallisia koko talven ja makaavat paljon. Tämä osoittaa, että rehuseos on ollut niille tasapainoinen ja sitä on ollut tarjolla riittävästi.

Kaukalokarsinoissa olevien sonnien kasvu on alkutalven ollut jopa korkeam- malla kuin ruokinnansuunnittelulla on tavoiteltu. Tämän perusteella voidaan todeta, ettei syönninmittauslaitteisto häiritse tulevien siitossomnien elämää. Sama havainto on ollut Luken tutki-

musasemalla Ruukissa, jossa maito- rotusonnien kasvut ovat olleet Atrian parhaimpia ja jossa on ollut käytössä GrowSafe-laitteet jo usean vuoden ajan. Hämmästyttävää on ollut huomata myös se, kuinka nopeasti sonnit tottuivat laitteisiin.

SYÖNTIVALVONTAA KANADASTA

GrowSafe-laitteiden kotipaikka on Kanadan Calgaryssä ja laitteiston käyttöön kuuluu tukipalvelu sieltä käsin. Jokaisena arkipäivänä tukihenkilömme tarkkailee mittaustaitteita ja sonnien syöntiä sekä kertoo tietokoneen kautta, jos sonnien syönnissä tai mittaustait- teissa on jotain häiriötä.

Olemme Mikon kanssa oppineet tietä- mään, milloin Calgaryssä kello on kah-

”Päivittäinen rehunkulutus kertoo myös voinnin muutoksista.”

deksan aamulla sekä seuraamaan vies- tintää illalla ja ensimmäiseksi aamulla. Mikko seuraa myös päivän aikana tietokoneelta jokaisen sonnien syöntiä ja tekee tämän myös viikonloppuisin ja juhlapäivinä, kun Kanadan väki on poissa töistä. Aina välillä laitteita on huollettava ja kalibroitava. Nämä toimet on jaksotet- tava siihen kohtaan päivää, kun kaukalo on mahdollisimman tyhjä. ■

Sika Summitissa syntyi manifesti rakkaudesta lajiin

Vanajanlinnasta kajahti, kun 40 atrialaista tuottajaa ja maatalousalan vaikuttajaa pohtivat Sika Summit'18 –tilaisuudessa alan tulevaisuuden kehityssuuntia. Päivän aktiivisen ryhmätyöskentelyn anti koostettiin videolle, joka löytyy YouTubesta nimellä ”sikasummit manifesti”.

”Me suomalaiset sikatuottajat teemme työtä alalla, joka uskoo huo-

miseen ja menestykseen, tekemiseen ja läpinäkyvyyteen. Vaativalla alallamme menestyminen vaatii älyä ja suurien kokonaisuuksien ymmärtämistä koneiden, lukujen ja eläinten parissa.

Me emme häpeile sitä, että pidämme eläimistä hyvää huolta ja tuotamme puhdasta ruokaa. Olemme työstämme ylpeitä. Teemme työtämme rakkaudesta lajiin”.

#rakkaudestalajiin

40 ATRIALAISTA tuottajaa ja maatalousalan vaikuttajaa punaroivat Vanajanlinnassa sika-alan tulevaisuutta. Vas. Kjell-Göran Paxall, Heikki Panula, Katia Iso-Aho ja Alexander Backlund.

Rotumerkintä esillä uutuuspakkauksessa

ATRIA ROTUKARJAN NAUDAN JAUHELIHA 12 % 300 G on uutuus korkeaa laatua arvostavalle ruuanlaittajalle. Se on luonnollisesti kotimaista joko angus-, hereford-, limousin-, charolais-, blonde d'aquitaine- tai simmental-rotukarjasta jauhettua jauhehihaa. Rotumerkintä näkyy selkeästi markkinoiden parhaimmassa, ekologisessa ja helposti avattavassa pakkauksessa.

NIMITYKSIÄ

A-Rehu Oy:n nautarehujen kehittämispäälliköksi on nimitetty MMM, agronomi **Milja Heikkinen** 14.1.2019 alkaen.

MMM **Maiju Pesonen** aloitti 1.2.2019 Atria Tuottajien ja A-Rehun CARBO Hii-lineutraali nautaketju -hankkeessa sekä emolehmätuotannon kehitystehtävissä.

AMK agrologiopiskelija **Santeri Lähdemäki** työskentelee Atria Tuottajien nautahankkeissa osa-aikaisena hanketyöntekijänä 3.1.2019 alkaen.

Uusi asteikko nautaruhojen luokitukseen

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN asetus teurasruhojen luokittelusta (796/2018) astui voimaan 1. tammikuuta. Naudanruhojen luokittelussa ovat rasvaluokkien 1–5 lisäksi nyt käytössä miinukset ja plussat (1-, 1+ jne.)

Rasvaluokat alaluokkineen ovat jo nautahinnastoissa näkyvissä ja ruhoja luokitellaan asetuksen mallin mukaisesti. Ruhojen luokittajia koulutetaan uuteen järjestelmään edelleen tiiviisti alkuvuoden aikana.

Ruhojen rasvaluokkien hinnoittelu jatkuu alkuvuonna pääluokittain vuoden 2018 mukaan. Alaluokkien hinnoittelun pystymme ottamaan käyttöön, kun uuden luokituksen mukaista tilastoa alkaa kertyä.

Lue lisää:
atriatuottajat.fi

Joustoa A-Rahoituksella

Ajoita laskujen maksut sinulle parhaiten sopivaan ajankohtaan helposti ja kustannustehokkaasti. A-Rahoituksessa laskun eräpäivä voi olla jopa 150 päivän kuluttua hankinnasta.

A-Rahoitus

- Voit ajoittaa maksut tulojen mukaan.
- Saat vakuudettoman luoton käyttöösi edullisesti.
- Kassavaroja vapautuu muuhun käyttöön.
- Korko on 3 kk Euribor +1,85 %-yks. vain 14 vrk ylittävältä ajalta maksupäivään saakka.
- Lasku on maatalousverotuksessa heti vähennyskelpoinen.
- Luotosta ei ole muita kuluja kuin maksuaikakorko.

A-Rahoituksen korkolasku lähetetään kolmen kuukauden välein koontilaskuna. Järjestelyssä A-Rehu Oy:n rahoituskumppanina toimii Nordea Rahoitus Suomi Oy.

Martti Koivisto

”Onnistuminen on usein äärimmäisyyksiin menevien ponnistelujen ja saumattoman yhteistyön tulos.

Onnistumme yhdessä

Martti Koiviston sydän sykkii suomalaiselle tuottajalle ja maaseudulle.

Kuka olet ja mitä teet?

Olen Martti Koivisto ja toimin tuotantopäällikkönä A-Rehulla Koskenkorvalla.

Lempiruokasi?

Olen kaikkien liharuokien ystävä, mutta kukkulan kuninkaasi nousee kyllä takuumurea naudan sisäfileepihvi. Mediumiksi grillattuna ja hyvän punaviinikastikkeen kera.

Minkälainen on sinun normaali työpäiväsi?

Mikähän on normaali? Sellaista ei näiden 25-vuoden aikana ole tainnut olla. Useimmiten päivä koostuu erilaisten tuotantoa häiritsevien ongelmien ratkaisemisesta ja poistamisesta. Kunnossapidon järjestämisestä niin, että huolto häiritسی mahdollisimman vähän tuotantoa. Kokouksista ja yhteydenpidosta yhteistyökumppanien kanssa.

Mitä Atria-ketjussa työskentely merkitsee sinulle?

Sydämeni sykkii vahvasti suomalaiselle tuottajalle ja maaseudulle. Tässä ketjussa olen saanut olla suunnittelemassa, testaamassa ja ottamassa tuotantoon ratkaisuja, joilla

suomalainen tuottaja, A-Rehu ja koko Atria-ketju pärjäisivät nyt ja tulevaisuudessa.

Paras onnistumisesi työssäsi?

Ensimmäisen broilerirehutoimituksen valmistuminen uudesta tehtaasta. Olimme melkein vuorokauden yhteen soittoon yrittäneet saada laitteistoa toimimaan ja aamuneljältä olimme jo melkein vaipuneet synkkyyteen. Mutta niin vain saimme luvatus toimituksen matkaan. Myöhemmin, mutta ennen ehdotonta takarajaa. Vieläkin kädet hikoilevat ja varmasti alkoi tilanne jo tilallakin jännittää.

Kuvaile asiantuntijuuttasi neljällä sanalla.

Kokemus, sinnikkyys, ahkeruus ja luottamus.

Jos saisit antaa vain yhden neuvon tuottajillemme, niin mikä se olisi?

Käytä ja hyödynnä aitoa kotimaista kumppania: A-Rehua.

Täydennä lause:

Maailman puhtain ruokaketju, josta osaltani vastaan ja jota vaalin, on suomalaisten käsissä.

SONNIHUUTOKAUPPA

25.4.2019

SUOMEN PARHAAT SONNIT KASVATETAAN AMMATTITÄIDOLLA

**Paras mahdollinen eläinaines on edellytys
kilpailukyvyn säilymiselle niin tilalla kuin koko ketjussa.**

Välillä päivistä loppuvat tunnit, kun tekemistä riittää. Ei näitä hommia tekisi, jos tämä ei olisi sydämen asia. Hyvä pohjatyö sonnien osalta tehdään tietenkin lähettävällä tilalla. Minä saan kiitollisena jatkaa tätä hyvää työtä.

Meidän tilallamme kasvavat teidän tilojenne sonnit. Hoidamme niitä ammattitaidolla parhaan mahdollisen lopputuloksen saamiseksi – ainoastaan pitkäjänteisellä työllä varmistamme parhaat mahdolliset siitossonnit maailman puhtaimpaan ketjuun.

Mikko Peura, siitossonnikasvattamo

Sonneja valitessani mietin aina, mitä itselleni uskaltaisin ostaa. Saan olla näköalapaikalla valitsemassa tiloille sopivia sonneja, mutta vastuu hyvien eläinten päättämisestä huutokauppaan on minun harteillani myös.

Murehdin aina kun yksi vuosiluokka saadaan lähettettyä maailmalle, että osaavathan pojat varmasti käyttäytyä ja hoitaa hommansa.

Susanna Vehkaoja, Atria Nauta -asiantuntija